Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетэмнай 1921 оной декабрийн 21-нэ гарана | № 24 (16547) | 1984 оной январиин 29, воскресени | Сэн 3 мүнгэн.

НЕВА ДЭЭРЭХИ ХЭРЭМЫЕ ХАМГААЛАГШАДАЙ БААТАРШАЛГА

ЛЕНИНГРАДЫЕ ДАЙСАНАЙ ХҮРЕЭЛЭЛГЭҺЭЭ ГҮЙСЭД СҮЛӨӨЛЬӨӨР 40 ЖЭЛЭЙ ОЙДО, ЛЕНИНГРАДСКА ОБЛАСТЬДО ОКТЯБРИИН РЕВОЛЮЦИИН ОРДЕН БАРЮУЛГАДА ЗОРЮУЛАГДАҺАН БАЯРАЙ СУГЛААН

ЛЕНИНГРАД, январиин 27. (ТАСС). Ленинградайхидай гайхамшаг баатаршалга хадаа Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай түүхэдэ алтан үзэгүүдээр бэшэгдэнхэй. Ленинэй хотые юһэн зуун үдэрэй туршада хамгаалһан ушар хадаа, үнэхөөрөө, зоригжол түгэс баатаршалгые, социалис байгуулалтын агуухэ хүсэ шадалые бодотоор харуулһан ульгэр жэшээ болоно. Энэ болбол Коммунис партиин хүмүүжүүлһэн совет хүнэй баатаршалгые бүхы дэлхэй дээрэ харуулһан бодото баримта мүн.

Городые дайсанай хүреэлэлгэһээ гүйсэд сүлөөлһөөр 40 жэлэй ойдо, Ленинградай областьдо Октябриин Революциин орден барюулгада зорюулагдаһан КПСС-эй Ленинградска областной ба городской комитедүүдэй, арадай депутадуудай областной ба городской Соведүүдэй гүйсэдкомуудай хамтын баярай заседани ажалшадай, Ленинградай гарнизоной сэрэгшэдэй түлөөлэгшэдэй хабаадалгатай мүнөөдэр болобо.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Г. В. Романов, партиин обкомой бюрогой гэшүүд, КПСС-эй Ленинградска горкомой секретарьнар, Баатар-хотонуудай делегацинууд, Нева дээрэхи хэрэмые хамгаалагшад, сэрэгэй элитэ начальнигууд, сэрэгэй ба ажалай ветерануудд, социалис мүрысөөнэй түрүүшүүл, эрдэмэй ба соёлой ажал ябуулагшад, Совет Армиин ба Флодой сэрэгшэд, олониитын түлөөлэгшэд президиумдэ һууба.

КПСС-эй ленинскэ ЦК-гай Политбюрогой бүридэлтэй хүндэтэ президиум баяр баясхалангай оршон байдалда һунгагдаба.

Эндэ хабаадагшадта халуунаар угтагдаһан **Г. В. Романов** үгэ хэлээ.

Ленинград шадар гитлеровскэ сэрэгүүдые сүм усадхаһаар 40 жэлэй гайхамшаг ойтой дашарамдуулан, Ленинградай бүхы хүн зониие партиин Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ба Совет правительствын үмэнэһөө тэрэ халуунаар амаршалба.

Ленинэй городые хамгаалагшадта, энэ городто ажаһууһан, тэмсэһэн бүгэдэндэ, тэрэниие һэргээн бодхоолсогшодто, тэрэнэй алдар солые мүнөө хүгжөөлсэжэ байгшадта, та бүгэдэндэ, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнда эдэбхитэй хабаадагшадай нэгэн, партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Юрий Владимирович Андропов үнэн зүрхэнэй мэндые хүргэнэ, амаршална гэжэ үгэ хэлэгшэ хэлэбэ.

Питерцүүд - ленинградецүүдэй гайхамшаг ёһо заншал, хатуу шэмэрүүн дайнай жэлнүүдтэ тэдэнэй гаргаһан баатаршалга, дайнай һүүлэй зоригжол түгэс ажал, хүсэл эрмэлзэл ба патриотизм хадаа Октябриин үзэл сурталда, Ленинэй суртал һургаалда, партиин хэрэгтэ үнэн сэхэ байлгын ёһотойл ульгэр жэшээ мүн гэжэ дамжуулан хэлэхые Юрий Владимирович гүйһан байна.

Хүндэтэ нүхэдүүд, таанадай ажабайдалда болон ажалда хүсэһэн эгээл һайн һайхан захяае хүлеэн абыт!

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үйлэтэ ушарнууд манһаа улам саашаа холодон ошоно. Гэбэшье тэрэ сагай уйдхар гашуудалые, 1945 оной майда асарһан илалтые хангаһан агуу тэмсэлые яашье баларуулхагүй. Агууехэ дайниие бидэ арадай, нангин дайн гэжэ дурдадагби гэжэ үгэ хэлэгшэ үргэлжэлүүлнэ. Хилэ дээрэ болоһон түрүүшын байлдаанһаа Берлиниие добтолго хүрэтэр совет солдат агууехэ илалта тээшэ нугаршагүйгөөр, хэлбэришэгүйгөөр урагшаа дабшаһан бэлэй. Энэ хадаа айхабтар хатуу зам байһан.

Илалтые совет арад зохёон байгуулаа. Тэрэ революционно талаараа тэсэмгэй, үзэл суртал айнгаа талаар бата нэгэдэлтэй, зориг түгэс, олониитын баатаршалга бүхы дэлхэй дээрэ харуулһан байна бшуу. Ангиин тэмсэл соо батажаһан совет общестын политическэ вождь—Коммунис партиин дайсанда эсэргүү энэ тэмсэл ударидаһан тула манай илалта зайлашагүй байна бшуу.

Ленинградые хамгаалһан гайхамшаг жэшээ хадаа эдэ тобшололнуудай болон баатаршалгануудай бодото бэелэл болоно. Нева мүрэн дээрэхи городые эзэмдэн абалгые гитлеровскэ командовани түсгаар удха шанартайда тоолоһон байгаа. Тэрэнэй уналгые гансал стратегическэ бэшэ, харин булимтарагшадай шухала политическэ түсэбтэй сэхэ холбоотой һэн. Пролетарска революциин үлгые үнэһэн тоброг болгохо, тэрэнэй хүн зониие дууһан үгы хэхэ, тиигэжэ Октябриин Эхэ орондо хэзээдэ һэргээгдэхэгүй моральна даралга хэхэ гэһэн уршагта зорилготой байгаа.

Ленинэй городой түлөө тэмсэл гурбан жэлһээ үлүү сагта үргэлжэлөө. Гурбан жэлһээ үлүү сагта Ленинград городсэрэгшэ, город-фронт байһаар лэ байгаа. Минута бүхэн лэ тэрэнэй хүн зондо үхэлтэ аюул асаржа боломоор һэн. Гэбэшье ехэ газарһаа таһаранхай тэдэнэр ганса өөһэдөө тэмсээ бэшэ, Эхэ оромнай Ленинградтаяа нэгэн хамта байгаа. Эхэ орон тэрээндэ туһалхаяа хододоо яаража байдаг һэн. Партиин Центральна Комитет, Оборонын Гүрэнэй Комитет ороной арга боломжые элсүүлэн, яажашье һаань туһалхые оролдодог байгаа. Хүреэлэгдэһэн энэ городые буу зэбсэгээр, һомоор, эдеэ хоолоор, эм домоор хангадаг һэн. Юрэдөө, Ленинэй городой тэмсэн илахын түлөө хамаг юумэн хуу хэгдэдэг бэлэй.

Ленинградай түлөө тэмсэлэй геройнуудай, дайнай ветерануудай, Эхэ оронойнгоо үмэнэ өөрынгөө нангин уялгые дүүргэһэн хүн бүхэнэй баатаршалгые Эхэ оромнай үндэрөөр сэгнэдэг. Городые хамгаалгын гол һудалынь, дайсадта харюу үгэхэ хүсые бэхижүүлэгшэ хадаа Ленинградай партийна организаци байһан юм. Фашис булимтарагшадта эсэргүү баатарлиг тэмсэлэй бүхы шатада дүүргэһэн тэрэнэй айхабтар ехэ элсүүлхы үүргые Г. В. Романов тусхайлан тэмдэглээ.

(Эхин. Түгэсхэлынь 3-дахи нюурта).

1984 МАРТЫН 4
СССР-эй Верховно Соведэй һунгалта

НЭГЭН ҺАНАЛТАЙГААР ДЭМЖЭБЭ

Республика доторнай һунгалтын урда тээхи окружной зүблөөнүүд эхилбэ

Улаан-Үдын городской округ

КПСС-эй обкомой Политическэ гэгээрэлэй байшангай ехэ зал соо Улаан-Үдэ хотын, Сокол поселогой ажалша коллективүүдэй, ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд олоороо сугларба.

КПСС-эй арбан нэгэдэхи зарлалай Верховно Соведэй һунгалта үнгэргэхэ Улаан-Үдын городской 360-дахи округой ажалшадай түлөөлэгшэдэй һунгалтын урда тээхи окружной зүблөөе КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой нэгэдэхи секретарь В. С. Тимашов нээхэдээ ингэжэ хэлэбэ:

— СССР-эй арбан нэгэдэхи зарлалай Верховно Соведэй болохоёо байгаа һунгалта хадаа КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленумэй, СССР-эй Верховно Соведэй юһэдэхи сессиин шиидхэбэринүүдые бүхы совет арадай ехэ дэбжэлтэтэйгээр бэелүүлжэ байһан үе сагта үнгэрхэнь гээшэ. Коммунистнуудай ба партийнабэшэ хүнүүдэй эбдэршэгүй нэгэдэлые улам батадхан харуулха энэ һунгалтые республикымнай ниислэл хотын ажалшад ажалай бэлэгүүдээр угтахаар бэлэн байһанаа элирхэйлнэ.

Ажалша коллективүүдэй һунгалтын урда тээхи суглаанууд эмхитэйгээр үнгэрөө. Улаан-Үдын Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой, Улаан-Үдын ТЭЦ-эй, түмэр замай транспортын техникумэй коллективүүд хамтынгаа суглаанууд дээрэ Улаан-Үдын городской 360-дахи округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадуудта кандидадуудаар КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо Василий Васильевич Кузнецовые, Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой дизельнэ цехэй слесарьнүүдэй бригадир Юрий Николаевич Родьевые нэгэн һаналтайгаар дэбжүүлһэн байна.

Тэдэнэй дэбжүүлһэн депутадуудта кандидадуудые Улаан-Үдын бусад предприятинууд, организацинууд эмхи зургаануудай коллективүүдтэ болоһон хамтын суглаануудта хабаадагшад нэгэн дуугаар дэмжэжэ байһанаа мэдүүлээ.

Тус зүблөөн дээрэ Ленинэй орденто ЛВРЗ-гэй дизельнэ цехэй техническэ бюрогой начальник П. И. Подьячев үгэ хэлэхэдээ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо нүхэр В. В. Кузнецов партиин ба гүрэнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша болоно гэжэ тэмдэглэбэ. Парти ба арадай урда ехэ габьяатай байһанайнгаа түлөө тэрэ Социалис Ажалай Геройн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хоёр дахин хүртэһэн байна. Тиихэдэ өөрынгөө заводой эрхим хүдэлмэришэн, Буряадай АССР-эй габьяата уралан нарижуулагша, слесарьнүүдэй бригадир Юрий Николаевич Родьевые совет оронойнгоо засагай дээдын зургаанда дэбжүүлһэндээ омог баяртайбди. Юрий Николаевич манай заводто 30 жэлэй туршада ажаллажа, эрхим амжалтануудые туйладаг байһандаа коллективэйнгээ дунда хүндэтэй болоһон юм. Тэрэ юһэдэхи, арбадахи табан жэлнүүдэй, арбан нэгэдэхи табан жэлэй гурбан жэлэй түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэһэн байна. Шэн зоригто ажалайнгаа түлөө хэдэн орден, медальнуудаар шагнагданхай. Депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэһэн нүхэд В. В. Кузнецов, Ю. Н. Родьев гэгшэдэй кандидатурануудые һунгалтын урда тээхи зүблөөндэ хабаадаһан ажалшадай түлөөлэгшэдэй манай заводой хамтын суглаанай шиидхэбэриие дэмжэхыень уряалнаб гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглэбэ.

Удааань Улаан-Үдын ТЭЦ-эй парткомой секретарь Д. Е. Христенко үгэ хэлэхэдээ, коллективэй хамтын суглаанай шиидхэбэриие дэмжэхые уряалба

СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадууд — СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо В. В. Кузнецовой, ЛВРЗ-гэй дизельнэ цехэй слесарьнүүдэй бригадир Ю. Н. Родьевой кандидатурануудые өөһэдынгөө коллективүүдэй зүгһөө дэмжэжэ байһан тухайгаа городской түргэн туһаламжын больницын врач Н. Б. Басанова, прибор бүтээлгын нэгэдэлэй токарьнуудай бригадир А. С. Степанов, Буряадай хүдөө ажахын институдай микробиологиин кафедрын доцент М. И. Богданов, БМДК-гай слесарь А. М. Слепнёв, «Электромашина» заводой профкомой түрүүлэгшэ А. Х. Мухраев гэгшэд элирхэйлэн мэдүүлбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадуудта кандидадуудаар **Василий Васильевич Кузнецовые, Юрий Николаевич Родьевые** дэбжүүлхэ тухай ЛВРЗ-гэй, Улаан-Үдын ТЭЦ-эй, түмэр харгын транспортын техникумэй коллективүүдэй хамтын суглаанууд дээрэ баталан абаһан шиидхэбэринүүдые дэмжэхэ, Улаан-Үдын городской 360-дахи округһоо СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудаар һунгагдаха зүбшөөлөө үгэхыень В. В. Кузнецовые, Ю. Н. Родьевые гуйха гэһэн тогтоол зүблөөндэ хабаадагшад баталан абаба.

С. ОЧИРОВ.

Железнодорожно округ

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй гурбадахи жэлэй түсэбүүдые Улаан-Үдын Железнодорожно районой предприятинууд амжалтатайгаар дүүргээ. Үйлэдбэриин ниитэ хэмжээн, ажалай бүтээсэ, урда жэлэйхидэ орходоо, дээшэлээ. Партийна организацинуудай хүтэлбэри доро ажалай, үйлэдбэриин, гүрэнэй журамые һайжаруулха талаар ехэ хүдэлмэри дүүргэгдээ.

СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтада бэлэдхэл парти ба арадай бата нэгэдэлые гэршэлэн, үдэрһөө үдэртэ бүри дэлисэтэйгээр ябуулагдана. Һунгуулиин урда тээхи окружной зүблөөнүүд орон доторнай эхилэнхэй. Тиимэ зүблөөн уржадар КПСС-эй Железнодорожно райкомой заседаниинуудай зал соо болобо. Эндэ Железнодорожно 514-дэхи округой ажалша коллективүүдэй болон олониитын түлөөлэгшэд сугларжа, «Улан-Удэтрансстрой» трестын барилга-хабсаралгын 834-дэхи поездын, индустриально-педагогическа техникумэй, түмэр замай отделениин больницын коллективүүдэй Железнодорожно һунгуулиин 514-дэхи округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлһэн барилга-хабсаралгын 834-дэхи поездын модошо дархашуулай бригадир Владимир Цыденович Сандановай кандидатурые дэмжэхэ тухай зүбшэн хэлсэбэ.

Зүблөөе нээһэн партиин Железнодорожно райкомой секретарь В. И. Желаев кандидадай этигэмжэтэ нюур, 834-дэхи СМП-гэй штукатур-шэрдэгшэ Р. Н. Степанода үгэ үгэбэ.

— В. Ц. Санданов 1934 ондо Хэжэнгын районой Загаһата тосхондо түрэһэн юм, гээд, тэрэ эхилбэ.—1977 онһоо КПСС-эй гэшүүн. 1964 ондо поездын коллективтэ дархашанаар ороод, удаадахи жэлынь бригадираар томилогдожо, богони болзор соо бригадаяа эбтэй эетэй коллектив болгожо шадаа һэн. Мүн арбадахи табан жэлэй түсэбые тус бригада 3 жэл 7 һара соо бэелүүлээ. Дүнгөөрнь КПСС-эй XXVI съездын нэрэмжэтэ гэһэн гурбадахи хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

СССР-эй Эдеэ хоолой программые бэелүүлгэдэ бригадынхид эдэбхитэйгээр хабаададаг. Шефтээ абаһан Хяагтын райондо тэдэнэй хүсөөр 500 тонно багтаамжатай овощ хадагалдаг газар, хоёр айлай байха хэдэн гэр баригдаа. Юрэдөө, Сандановай дархашуул барилгын бүхы мэргэжэлнүүдые тэгшэ мэдэдэг Хайшаашье тэрэниие эльгээгээ һаань даабарияа дүүргээгүй гэжэ байгаагүй юм. Ниитын ажабайдалда анханай эдэбхитэйгээр хабаададаг. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, городэй Соведэй депутат байһан. Мүнөө Железнодорожно райсоведэй депутат юм. Һаяхан болоһон областной XXXII партконференци дээрэ КПСС-эй обкомой гэшүүнээр, эмхидхэлэй пленум дээрэ партиин обкомой бюрогой гэшүүнээр һунгагдаа. РСФСР-эй габьяата барилгашан. Энэ нүхэрнай манай округой һунгагшадай этигэл найдабариие харюулжа шадаха гэжэ батаар найданабди.

Ашаа зөөлгын 3-дахи автотранспортна предприятиин партбюрогой секретарь Т. М. Масловта үгэ үгтэбэ.

— В. Ц. Сандановай кандидатурые манай коллектив нэгэн дуугаар дэмжээ һэн. КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленумэй табиһан даабариие бэелүүлэн, СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын хүндэлэлдэ ажалай бүтээсые нэгэ процентээр нэмээжэ дээшэлүүлхэ уялга абанхайбди, — гээд, тэрэ мэдүүлбэ.—Нүхэр В. Ц. Сандановай түлөө нэгэн һаналтайгаар дуугаа үгэхын тула участок дээрэ ойлгууламжын хүдэлмэриие улам үргэнөөр ябуулхабди.

— Дархашуулай бригадир В. Ц. Сандановые дэбжүүлхэ ехэ эрхэ манай коллективтэ тудаа, —гээд, түмэр замай отделениин больницын ахамад медицинскэ сестра М. Е. Пяткова үгэээ эхилбэ. — Омогорхоһомнай мэдээжэ. Юуб гэхэдэ, энэ бригадын хүсөөр манай больницын корпус бүтээгдээ ха юм. Манай этигэл найдабариие харюулха байха гэжэ бүхы коллективнай тоолоно.

— Барилга - хабсаралгын 834-дэхи поездын коллективтэй зохёохы ёһоной харилсаатай һэн тула нүхэр В. Ц. Сандановые Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ ушарые үнэн зүрхэнһөө һайшаагаабди, — гээд «Бурятгражданпроект» институдай директор Э. М. Содномов хэлэбэ.

Һүүлээрнь үгэ абаһан 14-дэхи һургуулиин классһаа гадуур хүдэлмэриие эмхидхэгшэ М. С. Романова, ВЛКСМ-эй райкомой нэгэдэхи секретарь А. Волков нимэ эрхим хүниие СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлжэ байһандаа манай районой һунгагшад омогорхоно, гэжэ мэдүүлбэ.

Зүблөөндэ хабаадагшад иимэ тогтоол абаба:

«**Владимир Цыденович Сандановые** СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ гэһэн 834-дэхи СМП-гэй, индустриально-педагогическа техникумэй, түмэр замай отделениин 4-дэхи больницын коллективүүдэй шиидхэбэриие дэмжэхэ. Железнодорожно һунгуулиин 514-дэхи округһоо һунгагдаха зүбшөөлөө үгэхэ гуйлтатайгаар тэрээндэ хандаха».

Түгэсхэлдэнь кандидадай этигэмжэтэ нюурнууд һунгагдажа, һунгуулиин округой бүхы һунгагшадта һунгалтын урда тээхи зүблөөнэй Хандалга абтаба.

Н. БАДМАРИНЧИНОВ.

Октябрьска округ

Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ нарин сэмбын комбинадай «Текстильщик» гэжэ Соёлой ордон соо Октябрьска районой ажалша коллективүүдэй, ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд олоороо сугларба.

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй һунгалта Буряадай АССР-һээ үнгэргэхэ Октябрьска һунгуулиин 516-дахи округой ажалшадай түлөөлэгшэдэй һунгалтын урда тээхи зүблөөе Октябрьска райгүйсэдкомой түрүүлэгшэ Н. В. Колесников нээгээд, КПСС-эй Октябрьска райкомой нэгэдэхи секретарь И. А. Антакшиновада үгэ үгэбэ.

И. А. Антакшинова үнгэргэгдэхээ байһан һунгалта тухай тобшоор хэлээд, урдахи һунгалтаһаа хойшо районой экономикын болон соёлой хүгжэлтын һайн хубилалтанууд, хүн зоной һуудал байдалай улам һайжарһан тухай сүтларагшадта хөөрэжэ үгэбэ. Тиигээд Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ нарин сэмбын комбинадай нэхэгшэ Надежда Григорьевна Гладких гэгшые түрэл коллективынь СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлээ гэжэ мэдүүлбэ.

Һүүлээрнь үгэ абаһан тус комбинадай нэхэлгын үйлэдбэриин начальник А. В. Вильдяйкин ингэжэ хэлэбэ:

— Манай совет арад СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудаар нэн түрүүн парти болон гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдые нэрлэхэтэйгээ хамта, эрхим түрүү, ажалша хүбүүд, басагадаа дэбжүүлнэ. Тэдэнэй тоодо манай комбинадай нэхэгшэ Н. Г. Гладких гэгшые хамта хүдэлдэг нүхэдынь, мүн Улаан-Үдын трикотаж гадар хубсаһанай фабрикын коллектив, хэлхээ холбооной электротехникумэй багшанар ба һурагшад Совет гүрэнэйнгөө засагай дээдын зургаанда кандидадаар дэбжүүлбэ.

Надежда Григорьевна Гладких Хэжэнгын районой Красный Яр тосхондо 1956 ондо түрэһэн. 1972 онһоо ВЛКСМ-эй гэшүүн. Ажалайнгаа намтар Хэжэнгын совхозой Красноярска һүһаалиин фермын тоо бүридхэгшээр эхилһэн юм. 1973 ондо Улаан-Үдын нарин сэмбын комбинадай дэргэдэхи техническэ мэргэжэлэй училищада орожо, нэхэгшэ болоһон юм. 1974 онһоо хойшо манай комбинадта хүдэлжэ байхадаа, ехэ оролдосотойгоор һуралсалаа үргэлжэлүүлээ. Тиигэжэ хүдэлмэришэн залуушуулай 7-дохи һургуулиин 11 класс 1977 ондо дүүргэһэн байна. 1980 ондо үйлэдбэриһөө һамшангүйгөөр Москвагай механико-технологическа техникумдэ орожо, тэрэнээ 1983 ондо дүүргээ. Дипломно проектээ «эрхим» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр хамгаалһаниинь тэмдэглэмээр.

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй түрүүшын гурбан жэлдэ хубиингаа түсэбһөө гадуур 4440 метр бүд нэхэжэ, хүдэлмэриингөө графигые хоёр һараар урндшалаа. Надежда Григорьевна ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг, профсоюзай цеховэ комитедэй гэшүүнээр, групкомсоргоор һунгагданхай.

Ажалдаа болон ниитын хүдэлмэридэ амжалта туйлаһанайнгаа түлөө ВЛКСМ-эй ЦК-гай «Табан жэлэй залуу гвардеец» гэһэн тэмдэгээр шагнагдаһан, «коммунис ажалай ударник» гэһэн үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэһэн юм. Арбан нэгэдэхи табан жэлэйнгээ түсэбые Агууехэ Октябриин социалис революциин 68-дахи жэлэй ойдо дүүргэхэ гэһэн үндэр уялга абанхай.

Манай Октябрьска һунгуулиин 516-дахи округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн нүхэр Надежда Григорьевна Гладких гэгшын кандидатурые дэмжээд, байгша оной мартын 4-дэ болохоёо байһан һунгалтада арадайнтаа түлөөлэгшэдэй түлөө нэгэ хүн шэнгеэр дуугаа үгэел гэжэ уряалнаб.

— Манай зүблэлтэ һайхан орондо хүн бүхэн гүрэн түрынгөө шухала асуудалнуудые шиидхэлсэхэ дүүрэн эрхэтэй гээшэ. Бидэнэрэй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэндэ манай фабрикын залуушуул болон комсомолшууд ехэ баярлаба. Партиингаа, арад зонойнгоо этигэл найдабариие хүсэд дүүрэн харюулхабди, — гэжэ Улаан-Үдын трикотаж гадар хубсаһанай фабрикын эсхэлгын цехэй бригадир Л. И. Сирота мэдүүлбэ.

Тэрэшэлэн, БМДК-гай модо болбосоруулгын цехэй слесарь С. Б. Банаев, городой түргэн туһаламжын больницын врач В. И. Доржиев, гэр байра барилгын комбинадай начальнигай орлогшо В. Г. Картуков, хэлхээ холбооной электротехникумэй һурагша Р-Х. Бардуева, сэрэгэй алба хаагша С. А. Жигалов гэгшэд ажалшадай коллективүүдэй шиидхэбэриие һайшаан дэмжэхыень сугларагшадые уряалһан байна.

Зүблөөндэ хабаадагшад **Надежда Григорьевна Гладкихые** Октябрьска һунгуулиин 516-дахи округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадаар һунгагдаха зүбшөөлөө үгэхыень гуйха гэһэн шиидхэбэри баталан абаба.

СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадай этигэмжэтэ нюурнууд тус суглаан дээрэ баталагдаа. Мүн эндэ округой һунгагшадта хандаһан Хандалга нэгэн дуугаар һайшаан абтаба.

Ц. ОБОРОВ.

КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө

ЗОРИЛГОЁО ДҮҮРГЭХЭЛ БАЙХАБДИ

Манай оньhожоруулагдамал-нүүдэл колоннын барилгашадай коллектив түрэл Коммунис партиингаа үнгэрэгшэ Пленумэй шиидхэбэринүүдые урма баяртайгаар хүлеэн абаа. Пленумэй материалнууд хүдэлмэришэдэй суглаанууд дээрэ халуунаар зүбшэн хэлсэгдээ hэн. Тэндэ нүхэр Ю. В. Андроповой үгэhэн захяа заабаринууд манай урдахи гүн ехэ зорилгонуудые тодорхойлно гэжэ тэмдэглэгдээ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Ю. В. Андроповой үгын текст соо 1984 ондо оронноймнай экономическа ба социальна хүгжэлтын хараа шугам, совет арадай энэ талаар хэхэ ехэ хүдэлмэриин зорилго табигдана. Тэдэнhээ үндэhэлэн, манайшье коллективүүд үнгэрhэн жэлэйнгээ ажалай дүнгүүдые согсолжо, энэ жэлдэ хэхэ хүдэлмэреэ тодорхойлообди.

Колоннымнай барилгашад үнгэрэгшэ жэлдэ яhала амжалтатай хүдэлжэ гараа. Генеральна подрядайнгаа түсэбые коллективнай 103 процент дүүргэжэ, 1 миллион 68 мянган түхэригэй капитальна hомололго ашаглаhан байна. Анханда, 1983 оной эхиндэ, «Бурятмежколхозстрой» нэгэдэлэй захиргаан манай оньhожорууулагдамал-нүүдэл колоннын коллективтэ генеральна подрядаар 812 түхэриг ашаглаха түсэб баталhан юм. Тэрэ даабариинь бүри сентябриин 15-да дүүргээ hэмди. Тиихэдэ түсэбыемнай ехэ болгоо. Тэрэнииеньшье үлүүлэн дүүргээбди.

1983 ондо манай колоннын коллектив 1 миллион 218 мянган түхэригэй барилгын продукци гаргаhан байха юм. Бүхыдөө барилгын 16 объект ашаглалгада үгтөө. Энэ хадаа Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой Шэнэ-Бууса тосхондо 192 үхибүүдэй hураха hургуули, районой түбтэ шэнэ библиотекэ, элдэб нютагуудта баригдаhан хоёр-хоёр квартиратай арбан гэр гэхэ мэтэ болоно.

Ажалаймнай бүтээсэ гурбан процентээр ургаа. Харин түсэбэй ёhoop, 0,2 процентээр дээшэлүүлэгдэхээр хараалагдаhан юм. Энэ дүмнай нэгэдэл дотор эгээл ехэнь болоно. Ажалай бүтээсын эды зэргээр дээшэлээшье haaнь, салин хүлhэнэй фондhoo 7 мянган түхэриг алмагдаа.

Мүнөө манай партийна, профсоюзай организацинууд, партиингаа табиhан тодорхой даабарине бэелүүлэн, түсэбhөө гадуур ажалай бүтээсые 1 процент дээшэлүүлхын, продукциин өөрынь үнэ сэнгые 0,5 процентээр хямдаруулхын түлөө тэмсэл эхилэнхэй. Иимэ уялга манай коллективүүд мүнөө абаад байна.

Энэ нилээд хүшэр даабари гэжэ бидэ hайн ойлгонобди. Гэбэшье тэрэнине дүүргэжэ шадаха байhандаа барилгашаднай этигэнхэй. Арга боломжо, хүсэншье бидэндэ бии. Бариhан объектнүүдээ бидэ саг болзор соонь, hайн шанартайгаар тушаажа hуранхайбди. Тэндэhээ алмалта, арьбалалташье, продукциин үнэ сэнгэй хямдаралгашье, хүдэлмэришэдэй салингай дээшэлэлгэшье эхитэй бшуу.

Мүн ажалаймнай эмхидхэл, жураамшье hайжараа. Колонныи зургаан бригадануудай дүрбэниинь бригадна подрядай гуримаар хүдэлнэ. Хүшэр хүндэ ажалhaa туйхарихагүй, ямаршье зорилго дүүргэжэ шадаха хүнүүд манайда бии. Тэдэнэй дунда Н. Н. Ромашкина, В. С. Чувилин, В. Н. Герасименко, Н. Н. Рогожин гэгшэдэй толгойлдог бригадануудые, жолоошон Г. Н. Булов болон бусадые нэрлэмээр.

Түсэбтэ арбан нэгэдэхи табан жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ генеральна подрядаар 800 мянган түхэригэй hомололго ашаглаха түсэбтэйбди. Энэ түсэбөө декабриин 5 болотор сүм дүүргэжэ, жэлэй түгэсэтэр үшөө 100 мянган түхэриг ашаглаха зорилго урдаа табинабди. Байгша ондо «Гигант» колхоздо хүүгэдэй саад, 1260 дүрбэлжэн метр ниитэ талмайтай гэр байра гэхэ мэтэ барилгамнай олон. Тэдэнине гүйсэд hайнаар дүүргэхын тула барилгашадай оролдосотой шударгы ажал хэрэгтэй.

Мүн бүхы нөөсэ арга боломжонуудаа гүйсэд хэрэглэхэ шухала. Иимэ арга боломжонуудшье бидэндэ бии. Ажалай саг hамшааха, хүдэлмэридөө гээгдэхэ ушарые огтолон усадхаха, барилгын талмайда хүдэлмэришэдые саг соонь асардаг болохо шухала. Мүн барилгашадай ажалай эмхидхэл нарижуулха, барилгын материалнуудаар хангалгые hайжаруулха байна. Эдэ мэтын асуудалнуудые дары түргэн гуримшуулбал, амжалта туйлахал байхабди.

С. НАЙЧУКОВА,
«Бурятмежколхозстрой» нэгэдэлэй Загарайн ПМК-гай начальник.

ҮЗЭЛ СУРТАЛАЙ АСУУДАЛААР

КПСС-эй Хяагтын райком колхоз, совхозуудай болон промышленна предприятинуудай партийна организацинуудай секретарьнарай орлогшонорой, политинформаторнуудай бүлэгүүдые хүтэлбэрилэгшэдэй, агитколлективүүдые даагшанарай семинар hаяшаг үнгэргөө.

Ажалшадай дунда ябуулагдадаг агитационно-ниитын хүдэлмэри саашадань hайжаруулха талаар районой үзэл сурталай эдэбхитэдэй зорилгонууд тухай, арадай ажахын түсэбтэ даабаринуудые, абаhан социалис уялгануудые, КПСС-эй ЦК-гай июниин, декабриин (1983 он) Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлгэдэ районой ажалшадые элсүүлхэ тухай асуудалаар КПСС-эй райкомой секретарь В. Ю. Аширова элидхэл хэбэ.

Удаань семинарта хабаадагшад гурбан бүлэг болгогдожо хубаарилагдаад, hуралсалаа үргэлжэлүүлээ. Тиин тэдэнэр дүй дүршэлөө андалдаhан байна.

«Мүнөө үеын үзэл сурталай тэмсэл» гэhэн асуудалаар хүдөө ажахын институдай ахалагша багша Д. Б. Мушанов лекци уншаа.

В. БАНЗАРОН,
КПСС-эй Хяагтын райкомой таhагые даагша.

ШАЛГАЛТА ЮУ ХАРУУЛААБ?

ЭДЭНЭРhЭЭ СЭХЭ ДУЛДЫДАХА

Арбан нэгэдэхи табан жэлдэ Захааминай районой совхозууд хонин hүрэгөө олошоруулха талаар нилээд ехэ хүдэлмэри ябуулжа байнхай. Мүнөө районой ажахынуудта бүхыдөө 35 мянган хонин, тэрэ тоодо 20 мянган толгой эхэ хонин тоологдоно. Үнгэрhэн жэлэй сентябрь hарада 16 мянган эхэ хонин үрэжүүлэгдээ hэн. Байгша оной февральда тэдээнhээ 14 мянга гаран хурьгад абтахаар хүлеэгдэнэ. Хонишод мүнөө харюусалгата хаhадаа хэр зэргээр бэлдээ гээшэб гэhэн асуудалтайгаар мэнэ hаяхан Хамниин совхозой хонишодой бригадануудаар ябабабди.

Энэ ажахын хонин ажал эрхилэгшэд харюусалгатай хаhынгаа урда тээнь бэе бэеынгээ отаранuудта ошожо, ажал хүдэлмэритэйнь танилсаhан, дутуу дунданууда элирүүлhэн байна. Эндэ мүнөө район дотороо эгээл олон—11 мянга гаран хонид үбэлжэнэ. Байгша ондо тус ажахын 10 отарада түл абтаха юм. hүүлэй жэлнүүдтэ совхозой хонин hүрэг олошоруулагданагүй. Эндэ элдэбын шалтагаанууд бии. Ушар иимэhээ хонишод ушардаг дутагдалнуудаа усадхажа, энэ жэлдэ олон хурьга абахын түлөө оролдожо ябана.

Нэн түрүүн Самсаалай-Адагтахи Ж. Ц. Соктоевой үбэлжөөндэ хүрэжэ ерэбэбди. Хони, хурьгадай байха байрань дулаалагданхай, сагаадаганхай, хашаа хорёонууд болон хурьгадай хаалтанууд гүйсэд заhабарилагданхай, үбhэ тэжээл зөөгдэжэ асарагданхай харагдана. Хонишодой, мүн хурьгашадай гэрнүүд hайса дулаалагданхай. Ажахын бусад 9 отарада малшадай гэр байра хуушарhан, сакманщигуудай байха байра түхеэрэгдээгүй байшоо.

Ажахын болон районой түрүү хонишод Г. Г. Базаров, Е. Р. Норбоева, С. Б. Цыдемпилов гэгшэдэй даадаг бригаданууд хурьга абаха харюусалгатай хаhадаа эртэ намарhаа хойшо бэлдэhэн байна. Үнгэрhэн жэлдэ совхозой ахалагша хонишон Е. Р. Норбоевагай гэр бүлын бригада зуун эхэ хонин бүриhөө 101 хурьга абажа түлжүүлээ hэн. Үнгэрhэн зун, намартаа тэдэнэр дүн хамта 1740 центнер үбhэ, 200 центнер зеленко, мүн халаахай, набшаhата тэжээл өөhэдынгөө хүсөөр бэлэдхэhэн байна. Иигэжэ тус бригада арбан нэгэдэхи табан жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ бүри олон түл абахаар бата найдамтай үндэhэ hуури табиба бшуу. Елена Ринчиновна нёдондо үнгэргэгдэhэн районой партийна конференцидэ хабаадахадаа, байгша ондо зуун эхэ хонин бүриhөө 105 хурьга абажа түлжүүлхэ зорилготой байhанаа мэдүүлээ бэлэй. hаяхан совхозой түрүү хониш[illegible] областной партийна [illegible]дохи конференциин хүдэлмэридэ [illegible]баадалсаад ерээ.

Шалгажа ерэhэн хонишод, мэргэжэлтэд нүхэр Норбоевагай ажалтайнь танилсаа, тэрэнэй дүй дүршэлыень халан абаба. Жэшээлхэдэ, эндэ байра байдалынь hайса түхеэрэгдэнхэй, үбhэ тэжээл хүсэд хүрэхөөр асарагданхай. Тус бригадынхид түл абаха шухала кампанидаа түгэс бэлэдхэлтэй хүрэжэ ерээ. Гансал хонишодой байха гэрэй шэнэлэгдэхээр болоhыень шалгагшад тэмдэглэhэн байна.

Үнгэрэгшэ жэлэй дүнгөөр социалис мүрысөөндэ илажа гараhан, «Хонишодой эрхим коллектив» гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэhэн С. Б. Цыдемпиловэй даадаг бригадынхид жэл бүри олон хурьга абадагаараа нютаг нугадаа суурханхай. Нёдондо тэдэнэр түсэбhөө гадуур 337 хурьга абажа, hайнаар түлжүүлhэн, hooho хайшалха даабарияа 138 процент бэелүүлhэн габьяатай.

Буряадай АССР-эй габьяата малшан Сергей Баторович түл абаха харюусалгата хаhадаа hайн бэлэдхэлтэй хүрэжэ ерээ. Тобир тарган хонидhoo өөдэргэн, hайн хурьган абтадаг гээшэ. Тиимэhээ байгша ондо нүхэр Цыдемпиловэй бригадынхид зуун эхэ хонин бүриhөө 105 хурьга абаха хүсэлэнтэй ажаллажа байна.

Нёдондо районойнгоо чемпион болоhон хонишон Г. Г. Базаров ажалдаа амжалтатай ябаhанайнгаа түлөө санатори ошохо түлөөhэгүй путёвкоор шагнагдаа hэн. Тэрэнэй даадаг бригадын гэшүүд 1983 ондо зуун эхэ хонин бүриhөө 120 хурьга абажа түлжүүлhэн, хурьган бүхэнэйнгөө шэгнүүрые эхэhээнь hалгаахадаа, 28 килограммда хүргэhэн, хонин бүхэнhөө 4,4 килограмм «сагаан алта» суглуулhан байна. Энэшье жэлдэ тус бригадын хонишод, хурьга абалгадаа түгэс бэлэдхэлтэйгээр хүрэжэ ерээ.

Гэхэтэй хамта Хамниин совхозой зарим хонишод түрүүшүүлтэй тон адли эрхэ байдалда хүдэлhэн аад, муу үрэ дүнгүүдые харуулна. Ажахын табан отарые даагшад жэл бүри зуун эхэ хонин бүриhөө 71 — 78 хурьга абана гэхэ гү, али түрүүшүүлhээ холо гээгдэнэ.

Харюусалгатай хаhын эхилхын урда тээ А. Ц. Цынгеев, Б. В. Жапов гэгшэдэй даадаг бригаданuудай хонидойнь байранууд гүйсэд дулаалагдаашьегүй, элдэб хэрэгсэлнүүдээр гүйсэд хангагдаашьегүй байhаар. В. Очировай отарада мүн лэ дутуу дунданууд бии гэжэ элирүүлэгдэбэ. Эдэ отарануудай хонидто үбhэ тэжээл газартай адхагдажа үгтэнэ, тэрэнь малай хүлдэ гэшхэгдэжэ hалана. Хурьгадай доронь дэбдихэ хохир хүсэд хүрэхөөр нөөсэлэгдөөгүй байшоо. Мүнөө хурьга абаха байрань ехэл шиигтэй.

Шалгалтын дүнгөөр совхозой директор Ж. Ц. Ванкеев, ахамад [illegible]зоотехник Я. А. Николаев, хоёрдохи отделениие эрхилэгшэ С. А. Шойдоков, райгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин ахамад зоотехник Н. Т. Шелухеев, мүн ажахын хонишод өөhэдынгөө hанамжа, дурадхалнуудые хэлээ. Теэд олон шухала асуудалнуудай зүбшэн хэлсэгдэнгүй, олоной анхаралда табигдангүй үлэшэhэниинь харамтай. Нэгэдэхеэр, ажахын хонидто хэмэл hүн мүнөө болотор бэлэдхэгдэнэгүй. Тэжээл буйлуулдаг цехэй үгы дээрэhээнь отарын хонишод байрынгаа газаа тодхогдоhон түмэр амhарта соо талха тарьяанай зүйлые халуун уhанда дэбтээхэ баатай болоно. Энэл амhарта соонь уhан булеэсүүлэгдэжэ, малда уулгагдана. Гэбэшье hүрэгэй зарим хонидто уhан хүртэнэгүй. Зарим отарануудай хонидто микро болон макро бодосууд, серэ, мел, загаhанай тоhон гэхэ мэтэ зүйлнүүд эдюулэгдэнэгүй.

Хоёрдохёор, эндэхи нэгэшье хонидой байра соо хурьгадые абаха тусхай талмай түхеэрэгдээгүй байhаар. Энэ талаар Зэдын районой хонишодой жэшээгээр тусхай талмайнуудые бэлдэхээр саг хүрэжэ ерээ. Байра соохи шииг татаха, тусхай соргонуудые, калорифер тодхохо хэмжээн абтахаар болоо гэжэ hанагдана.

Гурбадахяар, хонишодой дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнэгүй. «Хонишоной буланда» ажахын, районой хонишодой 1983 оной дүн, мүн байгша оной уялганууд, сэлэнгынхидэй үүсхэл тухай мэдээсэлнүүд үгы байха юм. Агитатор, политинформаторнуудай хонишодой бригадануудаар ябаха график үлгэгдэнэгүй. Түрүү хонишон Е. Р. Норбоевагай мэдүүлhэнэй ёhoop, совхозой мэргэжэлтэд эдэнэрэй ажалые шалганагүй, бодото туhаламжа үзүүлнэгүй гэжэ тобшололтой. Хонишодой дунда социалис мүрысөө эмхидхэхэ, дүнгүүдынь саг үргэлжэ соносхохо уялгатай совхозой партком, профком, ВЛКСМ-эй комитет, соёл гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд хаана гээшэб?

Түгэсхэлдөө үшөө нэгэ hанамжа хэлэхэ хүсэлэнтэйбди. Совхозой түрүү хонишод зуун эхэ хонин бүриhөө жэл бүри 110—120 хурьгадые түлжүүлдэг байна. Харин тэдэнэр жэлэй эхиндэ хубиингаа социалис уялгануудые абахадаа зуун эхэ хонин бүриhөө дунда зэргээр 100 хурьга абахаар хараална. Туйлаhан амжалтаяа дабажа гараха, саашадань арьбадхаха талаар социалис мүрысөөнэй гол үүргыень мүнөө үедэ дээшэлүүлхээр болоо гэжэ hанагдана.

Хамниин совхозой хонишод тон харюусалгатай хаhадаа эрхим бэлэдхэлтэйгээр ерэжэ шадаа hаа, хонин бүриhөө хурьга абаха зорилгоёо гүйсэд бэелүүлхэ дүүрэн арга боломжотой. Эгээл иимэhээ ажахын хонишод ажалдаа үшөө бии байгаа дутуу дунданууда дары усадхаха зэргэтэй.

Д. БАЛДАЕВ,
«Ажалай Туг» редакциин хүдэлмэрилэгшэ.
Ш. БАКШЕЕВ,
манай корр.

Татьяна Кучерова Улаан-Үдын ТЭЦ-эй котелнуудай машинистээр ажалладаг. Тэрэ халаандаа хоёр агрегадые хангадаг юм. ТЭЦ-эй электрын элшэ хүсэнэй комплексын hаадгүйгөөр хүдэлэлгэдэ горитойхон хубитаяа оруулна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Т. Кучерова.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

Совет орон дотор

БРИГАДЫН ШИИДХЭБЭРИ

РОСТОВ-на-ДОНУ. «Гуковуголь» нэгэдэлэй Октябриин 50 жэлэй нэрэмжэтэ шахтаhаа Социалис Ажалай Герой К. Маркеловэй даадаг бригада жэлэйнгээ социалис уялгануудые болзорhoонь урид дүүргэжэ, ажалай ехэ илалта туйлаа hэн. Тэдэнэр 1 миллион тонно антрацит малтаа. 85 мянган тонноынь түсэбhөө гадуур малтагдаhан байна.

Доной горнягуудай мүрысөөндэ эрхимүүдэй тоодо оронхыгоо урда К. Маркеловэй бригада хүнгэн бэшэ зам гаталаа. Шахтын коллектив 13 жэл соо хүдэлхэдөө, найма дахин хахад миллионой дабаае гаталhан юм. Нүүрhэ малтагшад бригадираа КПСС-эй XXVI съездэ үдэшэхэдөө, арбан нэгэдэхи табан жэлдэ жэл бүри 1 миллион тонно нүүрhэ малтахабди гэжэ үгээ үгэhэн юм. Энэнь ажалай бүтээсые 2 дахин дээшэлүүлхэ гэhэн удхатай.

Шэнэ үндэр дүнгүүдые туйлахын тула горнягууд бүхы нөөсэнүүдые бэдэржэ, хэрэглээ hэн. Бүхы узелнууд болон агрегадуудай, электротүхеэрэлгэнүүдэй найдамтай хүдэлмэрине дээшэлүүлгэдэ онсо анхарал хандуулагдаhан байгаа. Тиигэжэ үндэр дүн туйлагдаа: түсэбтэ табан жэлэй гурбан жэл соо 3 миллион 115 мянган тонно антрацит малтагдаба бшуу.

ТҮМЭР ЗАМАЙ ШЕФҮҮД

СВЕРДЛОВСК. Байгал-Амарай түмэр замай барилгашадта зорюулагдаhан ашаатай составуудые Свердловскын промышленна предприятинуудай коллективүүд hая ябуулаа. БАМ-ай Түбэй участогай Кувыкта болон Хорогочи гэжэ hуурин тосхонуудай соёлой-ажаhуудалай комплекснуудай болон вокзалнуудай барилгада хэрэгтэй түхеэрэлгэнүүдые, материалнуудые эльгээгээ юм.

Түмэр зам дээрэ эдэ станцинуудые Уральска гээд нэрлэхэл ёhoopнь нэрлэдэг. Проектhээ эхилээд эндэхи бүхы юумые свердловскынхид хэhэн байна. Областиин 50 гаран предприятинууд болон институдуудай коллективүүд энэ хүдэлмэридэ хабаадалсаа.

Жэлэй дүүрэтэр Главсредуралстройн барилга-хабсаралгын поездын коллектив Кувыкта тосхондо шэмэглэн гоёохо бүхы хүдэлмэрине түгэсхөөд, дулаан болохотой сасуу хоёрдохи станциин барилгануудые ашаглалгада тушааха юм.

(ТАСС).

ТОБШОЛОЛ ХЭ[...] ХЭМЖЭЭНҮҮДЫЕ А[...]

БАРИЛГЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй гурбадахи, гол жэлдэ манай республикын барилгашад зарим тэды амжалта туйлаhан, үйлэдбэриин нэмэлтэ хүсэнүүдые ашаглалгада оруулhан байна. Тиигэжэ барилгашад, хабсаргагшад, барилгын материалнуудай промышленностиин хүдэлмэришэд түрэл Буряад оронойнгоо экономическа ба социальна хүгжэлтэдэ өөhэдынгөө ехэхэн хубита оруулаа.

Капитальна барилгада hомологдоhон мүнгэ зөөри ашаглаха түсэб 110 процент, тэрэ тоодо үйлэдбэриин барилганууд дээрэ — 113 процент дүүргэгдээ. Тиихэдээ барилга-хабсаралгын хүдэлмэри хэхэ жэлэй даабари 107 процент, тэрэ тоодо үйлэдбэриин барилганууд дээрэ — 114 процент дүүргэгдэhэн байна. Энээнhээ гадуур ажахын аргаар барилга-хабсаралгын хүдэлмэри хэхэ түсэб 108 процент дүүргэгдээ гээшэ.

Эдэ бүгэдын ашаар үйлэдбэриин болон социально-соелой олохон объектнүүд ашаглалгада тушаагдаhан байха юм. Үнгэрhэн жэлдэ Буряад драмын академическэ театрай байшан, шэнэ аэровокзал, Сэлэнгэ мүрэн дээгүүр гараhан хүүргэ, Октябрьска райондо трамвайн шэнэ зам, 35 квт хүсэтэй 173 километр, 20 квт хүсэтэй 244 километр, 0,4 квт. хүсэтэй 147 километр утатан электрын элшэ хүсэ дамжуулха лининүүд, 13,5 мянган түмэр-бетон хабсаргагдамал хэрэгсэлнүүдые гаргаха завод, 100 километр утатай, хатуу хушалтатан автомобильна харгы, сүүдхэдэ 5 мянган кубометр хэрэглэгдэhэн уhа сэбэрлэхэ түхеэрэлгэнүүд гэхэ мэтэ шухала барилганууд бэлэн болгогдожо, ашаглалгада тушаагдаа. Гусиноозерскын ГРЭС-эй барилга дээрэ ехэ юумэн хэгдээ.

Хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ нилээд ехэ капитальна hомололго хэрэглэгдэhэн байха юм. Энээнэй ашаар 4,5 мянган гектар газар уhалха, 25,8 мянган гектар бэлшээри уhалуулха техническэ түхеэрэлгэнүүд баригдажа дүүргэгдээ. Малай байрануудые барилгада ехэ анхарал хандуулагдаhан байна. Жэшээнь нёдондо жэлдэ 6,5 мянган эбэртэ бодо малай, 18 мянган хонидой, 6,1 мянган гахайн, 32,2 мянган шубуудай байха байранууд ашаглалгада оруулагдаа. Мүн үбhэ тэжээл, овощ, ногоонэй гурил, ороohо таряа хадагалха складууд, тэжээлэй шэнэ цехүүд баригдаа.

Соёлой-ажаhуудалай хэрэглэмжын барилганууд хэгдэжэ, зариманиинь ашаглагдажа эхилээ. 905 дүрбэлжэн метр талмайтай магазинууд, 2400 дүрбэлжэн метр талмайтай овощ хадагалха складууд, 160 hууритай столовонууд, 294,8 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрнүүд, 1655 үхибүүдэй хүмүүжүүлэгдэхэ саад болон яслинууд, 420 hурагшадай техническэ мэргэжэл олохо училищи болон элүүрые хамгаалгын, ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангаха эмхи зургаануудай байшангууд үнгэрhэн жэлдэ ашаглалгада тушаагдаа.

Мүнөөнэй үе сагай агуу ехэ барилга болохо Байгал-Амарай түмэр замай Буряадай участогай барилгашад шэн зоригтойгоор ажаллажа, ехэ амжалта туйлаа гэжэ ходол мэдээсэгдэжэ байдаг ха юм. Энэнь зүб. Үнгэрhэн жэлдэ хэдэн зуугаад километртэ рельснүүд табигдажа, Буряадай республикын газар дээрэхи hүүлшын станци болохо Таксимодо ашаанай поезд хүрэжэ ерээ. Байгалай эрьеын дүрбэн тоннель малтагдажа дүүрэбэ. Хойто-Муяын тоннель малтаха хүдэлмэри эршэ түгэсөөр ябуулагдажа байнхай. Байгалай тоннель дотор бүхы хүдэлмэринь түгэсэжэ, hаяхан түрүүшын поезд тэрээн соогуур гаража ерэбэ ха юм. Витим мүрэн дээгүүр түмэр замай хүүргэ баригдажа байна. Урдань автомашинын хүүргэ бэлэн болоо бэлэй.

БАМ-ай hуурин тосхонуудта олон тоото байрын гэрнүүд, үхибүүдэй эмхи зургаанууд, магазин болон столовонууд, мүн бусадшье барилганууд ашаглалгада оруулагдаа гээшэ. Хэрэглэгдэhэн уhа сэбэрлэхэ адар томо түхеэрэлгэ, шэнэ типографи Северобайкальск хотодо бэлэн болгогдоо. Эдэ бүгэдэ БАМ-ай барилгашадай эрэлхэг зоригые, ажалай ехэ баатаршалгыень эли тодоор гэршэлжэ үгэнэ бшуу.

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй түсэбтэ даабаринуудые эрхим шанартайгаар, болзорhoонь урид дүүргэхэ гэhэн бүгэдэ арадай социалис мүрысөөндэ оролсоод, үйлэдбэриин шэнэ амжалтануудые туйлажа ябаhан барилгын эмхинүүд улам олошорно.

Барилгын товарна продукци гаргаха түсэбтэ даабаринуудые үлүүлэн дүүргэгшэдэй дундаhaa «Жилгражданстрой» трестын 5-дахи барилга-хабсаралгын управлениие, 145-дахи, 177-дохи ПМК-нуудые, Улаан-Үдын ТЭЦ-эй, Гусиноозерскын ГРЭС-эй болон ЛВРЗ-гэй барилгын управленинүүдые, бүхыдэнь Нижнеангар[...]

СССР-эй ВДНХ-да

ХАНИ ХАЛУУН УУЛЗ[...]

Үнгэрhэн жэлэй зун СССР-эй ВДНХ-гай «Мал ажал» гэhэн түбэй павильон соо Киргизэй ССР-эй ба Буряадай АССР-эй малшад уулзажа, хүдөө ажахын адууhа малые зүбөөр эдеэлүүлхэ тухай халуун хөөрэлдөө үнгэргэhэн, hанамжа, дурадхалнуудаа үргэнөөр хэлсэhэн байна. Киргизэй түлөөлэгшэдые тэндэхи Мал ажалай ба ветеринарна эрдэм шэнжэлгын институдай ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ В. Ф. Дронов, Буряадай АССР-hээ ерэгшэдые республикын Хүдөө ажахын эрдэм-шэнжэлгын институдай туршалга-үйлэдбэриин ажахын директор Л. Н. Бурков толгойлоо hэн.

Энэ хани халуун уулзалгые мал ажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгые промышленна үндэhэ hуури дээрэ гаргаха талаар технологиин соведэй түрүүлэгшын орлогшо, ВАСХНИЛ-ай эрдэмтэ-секретарь А. И. Найданов нээгээд, «КПСС-эй ЦК-гай майн (1982 он) Пленум дээрэ баталагдан абтаhан СССР-эй Эдеэ хоолой программые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ мал ажалые саашадань хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд» гэhэн асуудалаар элидхэл хэhэн байна. Тэрэ арбан нэгэдэхи табан жэлэй хугасаа соо мал ажалай продуктнуудай үйлэдбэрилгые дээшэлүүлхэ талаар энэ hалбарине хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулаа. Илангаяа адууhа малда элбэг хүрэхэ үбhэ тэжээл нөөсэлхэ, тэрэнээ гамтайгаар гаргашалха асуудалда тогтоhон байна.

hүүлээрнь хүдөө ажахын эрдэмэй доктор, ВИЖ-эй лабораториин ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ А. М. Венедиктов эбэртэ бодо малые зүбөөр, hайнаар эдеэлүүлхэ тушаа элидхэл хэхэдээ ехэ hү, мяха абахын тула тэжээлэй рацион табихадаа протеин, кальци, фосфор, каротин, дабhан гэхэ мэтыень элирхэйлхэ бэшэ, мүн углевод, витамин болон макро, микро зүйлнүүдыень хараха ёhотой гэжэ онсолон тэмдэглээ. hүнэй комплекснуудта байhан hайн үүлтэрэй үнеэдые шэргэhэн хойноhь, мүн түрэхынь урда тээ зүбөөр эдеэлүүлхэ гээшэ тон удхашанартай. Юуб гэхэдэ эгээл энэ үедэ hүнэйнь бии болохо байхадань талха тарьяанай зүйл гү, али холимог тэжээл 1,5—2 тэжээлэй единицээр нэмээхэдэнь, эдэнэй ашаг шэмэнь хараа байса дээшэлдэг байна. Эндэhээ тэжээлэй рационой болбосоруулагдаха протеиниинь 5—15 граммаар ехэ болоно. Энэнь түлдэньшье hайн байдаг шуу. Саашадаа hү үйлэдбэрилгые промышленна үндэhэ hуури дээрэ гаргахадаа нэн түрүүн үнеэдэ зоотехническэ зүб рациондо табижа эдеэлүүлхэ гээшэ мүнөөдэрэй бидэнэрэй гол зорилго болоно гээд нүхэр Венедиктов үгэнгөө түгэсхэлдэ хэлээ.

ВНИИК-эй ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ, хүдөө ажахын эрдэмэй кандидат И. И. Швангурийский «Оронойнгоо бэлшээрине зүбөөр ашаглаха ба тэдэнине олоор бии болгохо» асуудалаар лекци уншаhан байна. Эдеэ хоолой программые бэелүүлхэдээ, хүдөөгэй бэлшээрине саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ тэрэ суглаарагшадай анхарал хандуулаа. Мүнөө хаа хаанагүй адууhа малаа бүдүүн ба шэмэтэ тэжээлээр, бэлшээреэр гүйсэд хангаха саг хүрэжэ ерээ,— гэжэ элидхэлшэ тэмдэглээ.— Манай орон дотор бүхыдөө 320 миллион гектар сабшалан болон бэлшээри тоологдодог. Энэнь таряалангай газарhaa 1,5 дахин ехэ болоно бшуу. Эгээл энэ баялигhaa үнэгүй үхэрэй, хонинной мяха үйлэдбэрилхэ аргатай байнабди. Илангаяа хатаагдаhан, уhалагдадаг бэлшээринүүдэй ургасыень дээшэлүүлжэ, бата найдамтай тэжээлэй бааза байгуулха хэрэгтэ эрдэмтэд хүдэлжэ байнхай,— гээд тэрэ хэлээ.

ВАСХНИЛ-ай ветеринарна отделениин эрдэмтэ секретарь, ветеринариин эрдэмэй кандидат И. М. Беляков залуу эбэртэ бодо малые зүбөөр түлжүүлхэ асуудалда тогтобо. hая гараhан тугалнууд гэдэhэ доторой ба уушханай үбшэнүүдтэ дайрагдажа, ехэхэн гарза хохидол ушаруулна гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Тиимэhээ мүнөө үедэ hү үйлэдбэрилдэг тусхай фермэ болон комплекснуудта залуу малай эдэ үбшэнүүдтэ нэрбэгдэхэгүйн тула hэргылэмжын элдэб хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдадаг болонхой. Жэшээлхэдэ, ветеринарна-hэргылэмжын ба технологическа хэмжээнүүд хараалагданхай.

Удаань суглаарагшад өөhэд өөhэдынгөө ажалай дүй дүршэлнүүдтэй танилсуулаа. Илангаяа Киргизэй ССР-эй Аламединскэ районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой комплексын начальник А. И. Запохиной хөөрөөн олоной анхарал татаа. Адуу малай ашаг шэмыень нэмээхын тула племенной хүдэлмэрине ходоодоо ябуулха, үнеэдээ зүбөөр эдеэлүүлхэ хэрэгтэй. Тиимэhээ эдэ асуудалнуудта анхаралаа хандуулха ёhотойбди. hүүлэй үедэ муу шанартай тэжээл бэлэдхэгдэнэ. Иимэ үбhэ, зелёнко, силос, болон сенажые мал эдидэггүй. Илангаяа hолоомые хэршэжэ, шанаржуулангүйгөөр hайн үүлтэрэй малай хүл доронь хаяжа үгэнэ. Иигэжэ байхадамнай үнеэдэй hү hаамынь хайшан гээд дээшэлхэб даа. Манай ажахы hүүлэй хэдэн жэлэй туршада силос дарахадаа 60 процент хүрэтэр жэжэ болгогдоhон корнеплод, 23 процент хэршэгдэhэн hолоомо, 2 процент мо[...]

ДЭЭРЭХИ ХЭРЭМЫЕ ХАМГААЛАГШАДАЙ БААТАРШАЛГА

нойнгоо аша туhада шэнэ ехэ амжалтануудые туйлахыень хүсөө.

Саашань тэрэ экономико, эрдэм наука болон соёл культурые хүгжөөхэ талаар ленинградайхидай урда Коммунис партиин, Совет гүрэнэй табиhан ехэ зорилгонууд тухай тэрэ тогтожо хэлээ.

Ленинградай болон областиин ажалшад энэ табан жэлэй үнгэрhэн гурбан жэлэй түсэбүүдые амжалтатайгаар дүүргэнхэй. Гэхэтэй хамта тэдэнэй урда үшөөл харюусалгатай хэрэгүүд, бүри орёо нарин зорилгонууд габигдана. КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэринүүд болон нүхэр Ю. В. Андроповой хэлэhэн үгэ дотор заагдаhан ажаглалтанууд соо тэдэ зорилгонуудынь тодорхойлогдонхой. Туйлагдаhан үрэ дүнгүүдтээ түшэглэн, коммунистнууд, бүхы совет хүнүүд урдань табигдаhан ехэ түсэбүүдые амжалтатайгаар бэелүүлхэ аргатай байhандаа батаар этигэнэ. Тэрэниие заатагүй бэелүүлхын тула түбхын түрүүн мүнөө туйлагдаад байhан ажалай эршые алдахагүй, бүхы дээрэнь хэрэг ажалдаа эдэбхи үүсхэл ехэтэйгээр, габшагай шангаар хүдэлхэ хэрэгтэй болоно.

Хүгжэнги социализмые саашадань улам хүсэтэй, бата бэхи болгохо хэрэг партиина, советскэ, ажахын органуудай профсоюзай болон комсомолой эмхинүүдэй, манай ниитын ажабайдалай бүхы участогуудай үдэр бүриин ажал ябуулгада сэхэ хабаатай гэжэ партимнай заана. Энэ хараа шугамые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэг үйлэдбэриие ашаг үрэ ехэтэй болгохо, саашадань эршэтэй түргэнөөр хүгжөөхэ, совет гүрэнэй хүсэ шадалые али болохоор улам бэхижүүлхэ, арад зоной hуудал байдалые бүри hайжаруулха талаар онсо үүргэтэй байна.

Энэ зорилгонуудые шиидхэхэ хэрэгтэ Ленинградай экономикын научно-техническэ арга боломжые үшөөл hайнаар элсүүлхэ, тэрээндэ гүйсэд шэглүүлхэ шухала. Нилээд олон орёо даабаринуудые дүүргэхыень партимнай ленинградайхидта нэгэнтэ бэшэ даалгадаг. Мүнөөшье ерэхэ арбан хоёрдохи табан жэлдэ орон доторнай хэрэглэгдэхэ ажахы эрхилэлгын шэнэ онол арганууды тодорхойлхо экономическа томо масштабна туршалгануудые хэхыень Нева мүрэн дээрэхи хотын олохон ажалша коллективүүдтэ даалгагданхай. Энэшье хүдэлмэри ёhотой партийна, гүрэнэй удха шанартайгаар үнгэргэгдэхэ байха гэжэ бидэ этигэнэбди.

Мүнөө үеын ажал хэрэгүүд, үшөө хэрэглэгдээгүй арга боломжонууд тушаа Г. В. Романов саашань анхаралаа хандуулhан байна. Промышленностиин, хүдөө ажахын үйлэдбэридэ, капитальна барилгада, транспорт дээрэ, хүн зоной хэрэглэмжэ хангалгадашье тиимэ нөөсэнүүд бага бэшэ.

Научно-техническэ дэбжэлтын ехээр ургажа байhан эрхэ байдалда ниитын ажалые арьбадхаха гээшэ ехэхэн удха шанартай болоно. Мүнөө гансашье шэнэ фонднуудые ашаглаhанай ашаар үндэр бүтээсэ туйлаха бэшэ, мүн хэрэглэгдэжэ байhан хүсэнүүдые hайнаар ашаглаха, түхеэрэлгэнүүдэй халаанайнь хэрэглэлгын ашаг үрые дээшэлүүлхэ, арадай ажахыда зорюулагдаhан мүнгэ зөөриин түхэриг. металлай, түлишын, цементын, утэгжүүлгын тонно бүхэнhөө шадаал hаа ехэ ашаг үрэ оруулха гээшэ гол шухала болоно.

Ленинскэ партиин XXVI съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ Герой-хото Ленинградай, хоёр орденто Ленинградска областиин ажалшад хубитаяа нэрэтэй, түрэтэйгөөр оруулха, совет арадай революционно, дайшалхы болон ажалай алдарта ёhо заншалнуудые саашадаашье хүгжөөн бадаруулха байhандань партиин Центральна Комитет этигэн найдана.

Уласхоорондын байдалай зарим асуудалнууд тушаа Г. В. Романов тогтожо хэлээ. Нүхэр Ю. В. Андроповой hаяхан «Правда» газетын асуудалнуудта үгэhэн харюу дотороо хүсэ хэрэглэжэ мантай хөөрэлдөө хэхэ гэhэн американ захиргаанай hэдэлгэдэ ёhотойл шанга харюу үгтөө гэжэ тэрэ хэлэбэ. Эб найрамдалые бэхижүүлхэ, уласхоорондын аюулгүй байдалые hулаpуулха хэрэгтэ зорюулагдаhан Совет гүрэнэй олон янзын үргэн дурадхалнууд болон эдэбхинүүд саашадаашье өөрынгөө удха шанарые алдахагүй гэжэ тэрэ дахин заагаа.

Аха дүү партинуудтай, дайнай аюултай бүхы тэмсэгшэдтэй харилсаагаа саашадаашье эсэшэгүйгөөр бэхижүүлхэ, мүнөөнэй болон ерээдүйн үетэнэй ажабайдалые сахин хамгаалхын түлөө Ленинэй парти бүхы хэрэгтэй юумэ хэхэ байна. Гэхэтэй хамта дайнай аюул усадхагдаагүй гэжэ мартаха ёhогүйбди, мартаха эрхэшьегүйбди. Тиимэhээ Эхэ оронойнгоо бэеэ хамгаалха хүсые саашадань улам бэхижүүлхэ гээшэ партиин Центральна Комитедэй, Совет правительствын, бүхы арадай саг үргэлжэ бэелүүлхэ зорилгонуудай нэгэн болоно.

Ленинградые дайсанай хүреэлэлгэhээ гүйсэд сүлөөлhэнhөө хойшо 40 жэлэй ойн гүйсэhэнэй hайндэр Петроградые Ленинград хото болгон шэнээр нэрлэжэ эхилhэнэй 60 жэлэй гайхамшагта ойтой тудалдаба. Эгээл эндэ, Петроградта агууехэ Ленин Улаан Армиин мүндэлэлгын эхи табиhан гэжэ дурсаха шухала. Ажалшадые сүлөөлхын түлөө тэмсэлэй үзэл суртагаар зоригжоhон социалис Армиие бии болгохо гээшэ манай Совет оронииe илагдашагүй болгоно гэжэ тэрэ заагаа hэн.

Ленинэй захяа заабариие бэелүүлэн, совет арадай амгалан ажалые сахин хамгаалха, тэдэнэй ерээдүйн найдамтай байхын, манай социалис Эхэ оронoй хэзээдэ жагсаалда бодохоор эрхим бэлэдхэлтэй байхынь тула оронойнгоо оборонно хүсэ шадалые үндэр хэмжээндэ байлгаха гээшэ манай нангин уялга болоно гэжэ партиин Центральна Комитет, нүхэр Ю. В. Андроповой толгойлдог КПСС-эй ЦК-гай Политбюро тоолоно.

Ленинградайхид саашадаашье революционно hэримжэтэй байха. газар дэлхэй дээрэ эб найрамдалай ба социальна дэбжэлтын түшэг тулгуури болохо Советскэ Союзай экономическа ба өөрыгөө хамгаалха хүсые шэн габьяата ажалаараа бэхижүүлхэ юм гээд эндэ, Агууехэ Октябриин үлгы хотодо, батаар этигэн найдажа байhанаа мэдүүлнэбди! — гэжэ Г. В. Романов үгынгөө түгэсхэлдэ хэлэбэ.

Ленинградска областиие Октябриин Революциин орденоор шагнаха тухай СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указые Г. В. Романов. соносхон уншаад, сугларагшадай нэрьемэ альга ташалга доро Эхэ оронойнгоо үндэр дээдын шагналые областиин тугта зүүлгээ.

КПСС-эй Ленинградска обкомой нэгэдэхи секретарь **Л. Н. Зайков** трибунада гараба. Ленинградайхидай дайшалхы ба ажалай хэрэгүүдые үндэрөөр сэгнэhэнэйнь түлөө суглаанда хабаадагшадай, городой болон областиин бүхы ажалшадай зүгhөө КПСС-эй Центральна Комитедтэ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ халуун баяр баясхалан хүргэбэ.

Нүхэр Ю. В. Андроповой үнэн зүрхэнэй амаршалга, халуун дулаан хүсэлэнгүүдые эльгээhэндэнь, бидэ илангаяа ехээр зүрхэ сэдьхэлээ хүдэлхэ, омогорхожо байнабди гэжэ тэрэ үгээ үргэлжэлүүлhэн байна. Ленинскэ түхэл шэнжэтэй элитэ ехэ хүтэлбэрилэгшэ болохо Юрий Владимировичай нэрэтэй орон дотороо, уласхоорондын оршом ссо манай партиин, гүрэнэй бэелүүлдэг залан сэхэ, эрид шууд хараа шэглэлые, Октябриин Эхэ оронoй хүсэ шадалые бэхижүүлгэдэ, арад зоной hуудал байдалые улам hайжаруулгада туйлагдаhан амжалтануудые совет хүнүүд нягтаар холбодог юм.

Парти болон арадай эбдэршэгүй бата нэгэдэл, социализмын туйлалтануудай бата бэхи байлга, Советүүдэй оронoй экономическа ба сэрэгэй улам ургажа байгаа хүсэн, солдадуудай шэн зориг, полководецуудай бэлиг шадабари хадаа дайнай жэлнүүдтэ совет хүнүүдэй гаргаhан баатаршалгануудай найдамтай эшэ үндэhэн болодог байгаа гэжэ үгэ хэлэгшэ Ленинградые баатар габьяатайгаар хамгаалгын эгээл толотомо хуудаhануудта тогтожо хэлэхэдээ тэмдэглээ.

Дайсанай хүреэлэлгэhээ Ленинградые бүрин сүлөөлhөөр 40 жэлэй алдарта ойе городой болон областиин коммунистнууд, бүхы ажалшад политическэ ба ажалай ехэ дэбжэлтын, партиин XXVI съездын, КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө эдэбхитэй тэмсэлэй оршон байдалда угтажа байна. Партиин хараалhан түсэбүүдые амжалтатайгаар дүүргэхын тула тэдэ саашадаашье бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ юм гэжэ Л. Н. Зайков найдуулаа.

Тэрээндэ хабаадагшад — «Кировскэ завод» нэгэдэлэй хүдэлмэришэн, Социалис Ажалай Герой **И. Я. Прокофьев,** Советскэ Союзай хоёр дахин Герой, отставкада гараhан авиациин генерал-майор, фронтовой летчик ябаhан **В. И. Раков** Ленинградые хамгаалгын баатаршалгата үдэрнүүд тухай дурсалгануудаа хөөрэбэ.

Тосненскэ районой «Детскосельский» совхозой овощ ургуулагшадай бригадир, Социалис Ажалай Герой **В. Р. Паршина** болон генерал-майор **Ю. М. Сергеев** үгэ хэлэхэдээ, 40 жэлэй урда тээ ами бэеэ хайрлангүй, хэмжээлэшэгүй баатаршалга, эрэлхэг зориг гаргажа, Ленинэй хотые сахин хамгаалагшад тухай дурасхаалай арад зоной зүрхэ сэдьхэлдэ нангинаар хадагалагдажа байдаг тухайнь хөөрөө.

Алдарта ойтой, Ленинградска областиие Эхэ оронoй үндэр дээдын шагналаар шагнаhантайнь дашарамдуулан, Моссоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын орлогшо **А. Е. Бирюков** ленинградайхидые үнэн зүрхэнhөө халуунаар амаршалhан байгаа.

Ленинград шадар туйлагдаhан илалта Эсэгэ оронoо хамгаалгын Агууехэ дайнай эгээл баатар габьяата хуудаhануудай нэгэниинь боложо, хэтэдээ үлэхэ юм гэжэ суглаан дээрэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ. Нева мүрэнэй эрье дээрэхи хэрэмэй түлөө байлдаан фашис сэрэгэй машиные эсэслэн үгы хэхэ замда шухала шата болоhон байгаа. Ленинград шадар туйлагдаhан илалтаар бүхы оромнай омогорхоно. Тэрээндэ баатар-хото гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгожо, Эхэ оромнай Ленинэй хотын баатаршалгые үндэрөөр сэгнэнхэй.

Дайнай гасалан зоболонгые бэе дээрээ үзэhэн совет арад эб найрамдалай, арадуудай хоорондохи хани барисаанай суртал hургаалнуудта хэлбэришэгүй үнэн сэхэ юм гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглэбэ. Тиимэhээ парти болон Совет гүрэнэй эб найрамдалта политикые манай Эхэ оронoй эрхэтэн бүхэн иимэ нэгэн hаналтайгаар, халуунаар дэмжэдэг байна. «Правда» газетын асуудалнуудта нүхэр Ю. В. Андроповой үгэhэн харюунууд дотор хэлэгдэhэн буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые хизаарлаха тухай тодорхой дурадхалнуудые совет хүнүүд зүрхэ сэдьхэлдээ hайшаан угтаа.

Баярай суглаанда хабаадагшад КПСС-эй Центральна Комитедтэ, нүхэр Ю. В. Андроповто эльгээгдэхэ амаршалгын бэшэгые ехэ дэбжэлтэтэйгээр абаба.

* * *

Ленинградые эрэлхэгээр хамгаалгын үдэрнүүдтэ баатарай үхэлөөр унаhан сэрэгшэдэй, городойхидой хүдөөлүүлэгдэhэн Пискаревско мемориальна хүүртэ олон мянган ленинградайхид энэ үдэр ерэhэн байна.

Эхэ оронoй хүшөөгэй дэргэдэ венокуудые табилгын ёhолол эндэ болобо. Г. В. Романов, Ленинградай, Ленинградска областиин партийна ба совет хүдэлмэрилэгшэд. Ленинэй городой түлөө байлдаанай ветерануд. сэрэгшэд, hайндэртэ хабаадахаяа ерэhэн баатар-хотонуудай делегацинууд тэрээндэ хабаадалсаа.

40 жэлэй урда тээ үгтэhэн түүхэтэ салюдые hануулhан юумэдэл, энэ үдэшэ Ленинградта hайндэрэй фейерверкын галнууд ошотон сасарба.

КПСС-эй ЦК-гай ПРОЕКТЫЕ зүбтэн хэлсэнэбди

АЖАЛАЙ ЛАГЕРЬНУУД ТУhАТАЙ

Үдын сомоной Соведэй харьяата газарай хоёр hургуулиин ахалагша классуудай hурагшад зундаа табадахи жэлээ түрэл совхозойнгоо дэргэдэ эмхидхэгдэhэн ажалай ба амаралтын лагерьнуудта ерэжэ амарха, хүдэлхэ зуураа, хурьгадые эхэhээнь hалгааhанай удаа харууhалан адуулна.

Манай совхоз дотор тиимэ гурбан лагерь бии. Тиихэдэ жэл бүри 6000 шахуу хурьгад адуулагдана. Урдань тэндэ амарhан, ажаллаhан эдир залуухан хүбүүд, басагадай нэгэ зариманиинь зундаа hургуули дүүргээд, мүнөө түрэл совхоздоо хонишод, малшад, механизаторнууд болоод хүдэлжэ байна. Ингэжэ ажалай найдамтай халаан бэлдэгдэнэ. Энэнь ямар hайшаалтайб?! Иимэшүү түхэлэй лагерьнуудта хүдэлhэн үхибүүд балшар бага наhанhаа хони, мал үсхэбэрилгэтэй танилсана бшуу.

Партиин ЦК-гай проектые ехэ hонирхон уншааб. Ургажа ябаа залуу үетэниие ажалда дуратайгаар хүмүүжүүлхэ, наhанайнь мэргэжэлые зүбөөр шэлүүлэн олгохо гээшэ имагтал багшанарай бэшэ, мүн аха нүхэдэйнь, шефүүдэй нангин уялга болоно.

В. ХАЛМАТОВ,
Хориин районой Үдын совхозой ахамад зоотехник.

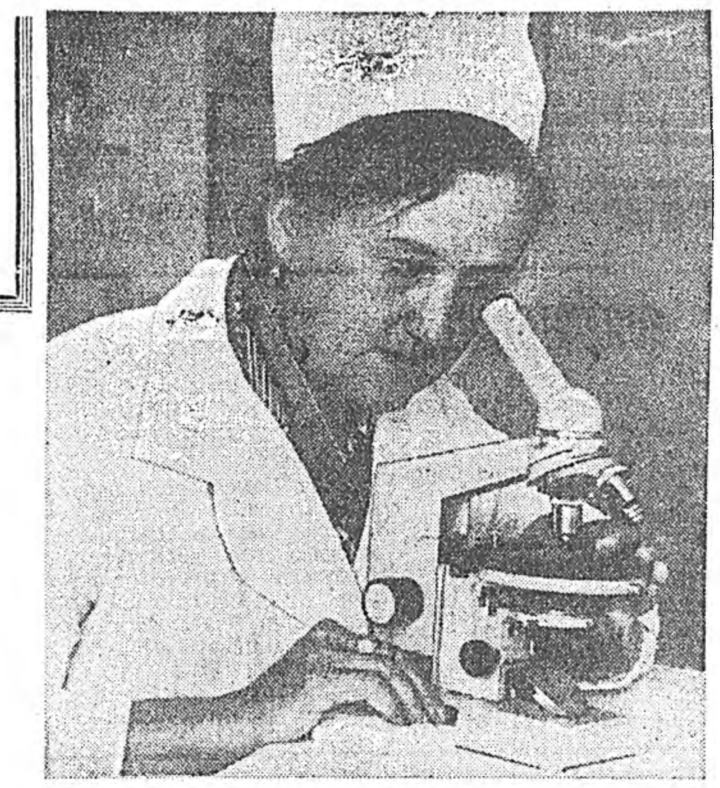
МҮНӨӨНЭЙ ХОНИШОД ТУХАЙ

Манай республикын хүдөө нютагуудай хүн зоной ажалай гол hалбари хадаа мал үсхэбэрилгэ болоно. Тиимэhээ хүдөөгэй hургуулинуудта малшадай мэргэжэлые шудалуулжа, hурагшадта энэ мэргэжэл шэлүүлдэг байбал, hайн ха бэлэй гэжэ hанагдана. Зүгөөр энэ зорилгые бодотоор бэелүүлхын тула **hургуули бүхэндэ мал ажалай асуудалнуудые шудалалгын кабинедүүдые** эмхидхэхэ **хэрэгтэй.**

Би хонишон хүнби. Минии hанахада, ахалагша классуудта hурагшадай олониинь мүнөөнэй хонишодой ажал тухай тон багаар, юрэ тэдыгээр мэдэнэ гэжэ hанагшаб. Мүнөө сагай хонишод гээшэ эрдэм номтой, hургуулитай, эрхим бэлэдхэлтэй зон болонхой гээшэ ааб даа. Хони мал адуулха талаар зоотехническэ эрилтэнүүдые гүйсэд мэдэхэhээ гадна, эрдэмтэдтэй сугтаа ажаллажа, шэнэ үүлтэрэй хонидые бии болголсодог эрдэмэй туйлалтануудые, түрүү дүй дүршэлые заатагүй үйлэдбэридөө хэрэглэhэн, бэелүүлhэн байдаг.

«Юрэнхы эрдэмэй ба мэргэжэлэй hургуулиие хубилган шэнэлэлгын гол шэглэлнүүд» тухай КПСС-эй ЦК-гай проектые уншажа, ушар удхатайнь танилсаха зуураа, манай нютагай hургуулинууд тухай бодооб. hургуулинууд ажабайдалтай нягта холбоотойгоор хүдэлжэ, СССР-эй Эдеэ хоолой программые бэелүүлхэ хэрэгтэ өөр өөрынгөө хубитые оруулха бодото аргатай болохонь гэhэн hайн hайхан бодол толгойдом түрэбэ.

Б. ДОНДОКОВ,
Анаагай совхозой ахалагша хонишон.

А. Шулуновой буулгаhан зураг дээрэ Галина Тимофеевна Наумовае харанат. Энэ нүхэрнай хорёод жэлэй туршада Улаан-Үдын онкологическа диспансерай клиническэ лаборатори хүтэлбэрилнэ.

Олон жэлэй туршада лабораторидо хүдэлжэ дүй дүршэл ехэтэй болоhон лаборантка хамта хүдэлдэг нүхэдэйнгөө дунда ехэ хүндэтэй юм. «Шэн габьяата ажалай түлөө. В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойн хүндэлэлдэ» гэhэн медаляар, Хүндэлэлэй хэдэн грамотануудаар шагнагданхай.

Коммунис ажалай ударник Г. Т. Наумова залуу шуулые мэргэжэлээрээ hурган хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулдаг.

• ТАСС • АПН • ХИЛЫН СААНАhАА

...ТЫН ЗАСЕДАНИ БОЛОБО

харилсаа холбоон, национальна сүлөөрэлтын ба социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэдэг арадуудтай hаналаа нэгэдэлгэ, ниитын ондо ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдэй амгалан ёhоор зэргэ оршон hуулга хадаа ПНР-эй гадаадын политикын гол ёhонууд болоно гэжэ заседани дээрэ тэмдэглэгдээ.

Мүнөө үедэ, США-гай захиргаанай эзэрхэг түримхэй политика бэелүүлhэнhээ уламжалан, уласхоорондын байдалай шахардуу шанга боложо байха үедэ эдэ гол ёhонууд онсо удха шанартай болоно. Социалис хани нэгэдэлтэ оронууд бүтэмжэтэн hайн эб найрамдалта үүсхэлнүүдые гаргаhан байгаа. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Ю. В. Андроповой Мэдүүлгэнүүд дотор эдэ бүгэдэ найруулагданхай. Эдэ үүсхэлнүүдые Польшо бүрин дэмжэбэ.

БАРИСААНАЙ ТОЛОТОМО ЖАГСААЛ

барисаан илангаяа шухала удха шанартай болоно гэжэ Советскэ Союзай ханинар гэhэн бүлгэмэй генеральна секретарь К. Р. Ганеш мэдүүлбэ. Вашингтоной захиргаанай хархис ябуулганууд — ракетэнүүдые баруун Европодо тараан тодхолго, Индиин океан дээрэ, Персидскэ тохойдо сэрэгэй бэлэдхэлнүүдые үргэдхэлгэ — дэлхэй дээрэхи байдалые улам түгшүүрилтэй болгоно. Иимэ эрхэ байдалда манай хани барисаан Азида, бусад түбинүүдтэ эб найрамдал ба аюулгүй байдал хангалгын шухала нүхэсэл болоно гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Манай оронoй экономическа ба политическэ байдалые бэхижүүлгэдэ туhаламжа, дэмжэлгэ үзүүлжэ байhанайнь түлөө К. Р. Ганеш гүнзэгы сэдьхэлhээ баяр баясхалан хүргэбэ.

Индиин-совет эбдэршэгүй бата хани барисаан хоёр оронoй арадуудай аша туhада харюусана гэжэ Делиин мэр М. С. Сатхи мэдүүлээ. СССР-эй ба Индиин хоорондохи эб найрамдал, хани барисаан, харилсаа холбоон тухай договор айхабтар ехэ удха шанартай байна гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ. Тэрэ ниитын ондо ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдэй адли тэгшэ эрхэтэй харилсаанай гэршэ жэшээ болоно.

ХОЛЛ—КОМПАРТИhАА США-гай ...ЗИДЕНТЫН ТУШААЛДА КАНДИДАТ

лээ. Дэлхэйе ядерна дайнай аюул руу түлхижэ байhан Рейганэй захиргаанай арадта харша, монополис, дай жүрөөдэhэн политикые Коммунис парти эрид буруушаана. Иимэ зорилготойгоор американ коммунистнууд президентдэ, вице-президентдэ, конгресстэ, засагай нютагай зургаануудта кандидадуудаа дэбжүүлхые шиидэбэ гэжэ тэрэ хэлээ.

Американ коммунистнуудай шалгагдамал хүтэлбэрилэгшэ, США-гай хүдэлмэришэн ангиин аша туhын түлөө, эб найрамдалай түлөө үсэд шанга тэмсэлшэ, уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша Г. Холлые Компартиhаа США-гай президентдэ кандидадаар дэбжүүлхые конференци нэгэн дуугаар дурадхаба. Компартиин ЦК-гай гэшүүн, американ негрнүүдэй граждан эрхын түлөө эрэлхэг тэмсэлшэ А. Дэвисые вице-президентдэ кандидадаар дэбжүүлhэн байна.

Г. Холл конференци дээрэ үгэ хэлэбэ. Тусхайлбал, hунгалтын үедэ Рейган болон тэрэнэй политикые урагшагүйдүүлхэ зорилготойгоор олон миллион американ hунгагшадые элсүүлэн хабаадуулха гээшэ манай партиин зорилго болоно гэжэ тэрэ хэлэбэ. Мүнөөнэй захиргаан дэлхэйе ядерна дайнай аюул руу түлхижэ байна гэжэ Г. Холл тэмдэглээ.

НҮХЭР Ю. В. АНДРОПОВОЙ МЭДҮҮЛГЭ ХЭБЛЭГДЭЭ

ЛИССАБОН. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Ю. В. Андроповой 1983 оной сентябриин 28-да хэhэн Мэдүүлгые Лиссабоной «Гид-Арт» гэжэ хэблэл тусхай брошюра болгон, португальска хэлэн дээрэ хэблэжэ гаргаба.

Г. ГУСАК П. ТРЮДОТОЙ ХӨӨРЭЛДЭБЭ

ПРАГА. ЧССР-эй президент Г. Гусак албанай хэрэгээр эндэ ерээд байhан Канадын премьер-министр П. Трюдотой уулзажа хөөрэлдэбэ.

Хөөрэлдөөнэй үедэ хоёр тала уласхоорондын байдалай гол шухала асуудалнуудаар hанамжануудаа хэлсэhэн байгаа.

Варшавска Договорто хабаададаг бусад гүрэнүүдтэй хамта ЧССР уласхоорондын түгшүүрил hулаpуулхые, буу зэбсэгүүдые, нэн түрүүн ядерна зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалга хизаарлахые, болюулхые эсэшэ сусашагүйгөөр оролдоно гэжэ Г. Гусак тэмдэглээ. Варшавска Договорой гэшүүн-гүрэнүүдэй Прагада баталан абаhан Политическэ Деклараци дотор, социалис оронуудай партийна ба гүрэнэй хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшадай 1983 оной июнь hарада Москвада болоhон уулзалга дээрэ баталагдан абтаhан документнүүд соохи тодорхой дурадхалнууд энэ талаар шэглүүлэгдэнхэй байна.

Ниитын ондо ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдэй хоорондохи хөөрэлдөөнүүд, харилсаа холбоое хүгжөөлгэ эб найрамдал болон уласхоорондын аюулгүй байдалые бэхижүүлгын аша туhада үнэтэй сэнтэй, шухала удха шанартай байна гэжэ Канадын правительствые толгойлогшо тэмдэглээ.

ШУХАЛА АСУУДАЛНУУД ЗҮБШЭГДЭБЭ

Хуули ёhо хамгаалдаг эмхинүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй республиканска зүблөөн hаяхан Улаан-Үдэдэ боложо үнгэрбэ. Республикымнай районуудhаа ерэhэн түлөөлэгшэд, городой хуули ёhо хамгаалдаг эмхинүүдэй хүдэлмэрилэгшэд эндэ сугларжа, үнгэрhэн жэлэй хүдэлмэриин дүнгүүдые согсолhон, мүн саашанхи түсэбүүдээ баталhан байна.

Ниитын гурим сахиха, социалис зөөри хамгаалха тухай КПСС-эй ЦК-гай ноябриин (1982 он), июниин болон декабриин (1983 он) Пленумүүд дээрэ онсо хэлэгдэhэн байна. Партиин, гүрэнэй болон ажалай журам ямаршье талаар хазагайруулгада эсэргүү тэмсэл шангаар ябуулха хэрэгтэй», — гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Ю. В. Андропов КПСС-эй ЦК-гай ноябриин (1982 он) Пленум дээрэ тэмдэглээ бэлэй.

Ниитын гурим сахиха, ажалай, үйлэдбэриин журам бэхижүүлхэ тухай элидхэл республикын прокурор Б. Ц. Цыденжапов хээ. Элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ Улаан-Үдын Советскэ районой дотоодын хэрэгүүдэй таhагай начальник И. А. Дробот, Улаан-Үдэ хотын прокурор В. Ф. Сахаровский, Буряадай АССР-эй Верховно сүүдэй түрүүлэгшэ А. А. Сидорин, Загарайн районой Дотоодын хэрэгүүдэй таhагай начальник С. П. Туголоев, Железнодорожно районой арадай сүүдэй түрүүлэгшэ А. И. Мороков, Бэшүүрэй районой прокурор Д. Д. Андыков, юстициин министр П. Т. Медведев, Дотоодын хэрэгүүдэй министр Н. В. Бутуханов гэгшэд хабаадалсаа.

Зүблөөн дээрэ үгэ хэлэгшэд прокуратурын, дотоодын хэрэгүүдэй, юстициин болон арадай сүүдүүдэй хүдэлмэри дээрэ тогтожо, тэндэ үзэгдэдэг hайн талануудыень дэмжэhэн, дутуу дундануудыень шүүмжэлжэ, зохихо хэмжээ абаhан байна. Городто, районуудай hуурин тосхонуудта ниитын гурим хазагайруулха ябадал олоор үзэгдэнэ гээд эндэ хэлэгдээ. Хуули ёhо хамгаалдаг албан зургаануудай энэ асуудалда саг дарыдань анхаралаа хандуулжа, ниитын эмхинүүдэй, ажалша коллективүүд болон партийна, совет органуудай хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта ниитын гурим хазагайруулагшадтай шанга тэмсэл хэдэг байhаниинь hайшаалтай. Хойто-Байгалай, Загарайн, Хориин, Бэшүүрэй, Яруунын, Улаан-Үдын, Советскэ районуудта энэ хүдэлмэри муу бэшээр хэгдэнэ гэжэ тэмдэглэгдээ.

Гэбэшье зарим районуудта энэ талаар горитой дутагдалнууд үшөөшье үзэгдэhөөр. Элэ дутуу дундануудай, шиидхэгдээгүй асуудалнуудай гэмээр хуули буса ябадалнуудай тоо олошорно. Социалис зөөри үбэршэлэгшэдтэй, хулиган ябадал гаргагшадтай, журам хазагайруулагшадтай шанга тэмсэл хэхэ гэжэ зүблөөндэ хабаадагшад тэмдэглээ.

Ажалда харюусалгагүйгөөр хандалгаhаа болоhон түймэр, hогтуушуулай гэмээр тохёолдодог аваринууд арадай ажахын хүгжэлтэдэ мүн лэ ехэ хохидол ушаруулна. Ушар тиимэhээ зүблөөндэ хабаадагшад эдэ асуудалнуудта онсо анхарал хандуулан, түймэр саралгын, гүрэнэй инспекциин хүдэлмэрилэгшэдтэ энээн тухайда үшөө дахин hануулhан байна.

Архидалгатай тэмсэлые улам шангадхаха асуудал дээрэ үгэ хэлэгшэдэй олонхинь тогтоhон байна. Юуб гэхэдэ, хуули ёhо эбдэхэ ушарнуудай олонхинь hогтуу хүнүүдэй гэмээр болоно. Хуули ёhо хамгаалдаг албанайхид ниитын эмхинүүдтэй — арадай хиналтын бүлэгүүд, hайн дурана арадай дружинанууд, нүхэдэй сүүд болон ажалша коллективүүдтэй нягта холбоо байгуулан ажаллаха гэhэн hанамжа зүблөөн дээрэ хэлсэгдэhэн байна.

КПСС-эй обкомой секретарь А. А. Бадиев, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ В. Б. Саганов, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Гүрэнэй аюулгүйе хамгаалха комитедэй түрүүлэгшэ Г. Н. Верещагин, КПСС-эй обкомой захиргаануудай органуудай таhагые даагша И. М. Пытин, КПСС-эй горкомой секретарь Г. Д. Басаев болон прокуратурын, Верховно сүүдэй, Дотоодын хэрэгүүдэй, Юстициин министерствэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд зүблөөндэ хабаадалсаа.

Хуули ёhо сахиха талаар хараалагдаhан шиидхэбэринүүдые зүблөөн баталан абаа.

Н. МАНШЕЕВ,
милициин полковник.

НЕРЮНГРИИН ГЭРЭЛ

СЕРЕБРЯНЫЙ БОР (Яхадай АССР). Нерюнгриин ГРЭС-тэ баригдаhан 210 киловатт хүсэтэй түрүүшын энергоблок промышленна ток үгэжэ эхилээ. Урда-Яхадай территориально-үйлэдбэриин комплексын шухала барилгануудта, түмэр зам шадархи hуурин тосхонуудта ба Тындэ Беркакит гэжэ участогай станцинуудта агрегадай элшэ хүсэн эльгээгдэнэ.

Барилгашад богони болзорто ехэ хэмжээнэй хүдэлмэри хэhэн байна. Тэдэнэр үйлэдбэриин томо бааза, болбосон түхэлтэй гэрнүүдтэй, социально-соёлой болон ажахуудалай барилганууддай Серебряный бор гэжэ hуурин тосхониие бодхоогоо юм. Хада уула, намаг налхи газар дээгүүр электрын элшэ хүсэ дамжуулгын лининүүд татагдаhан, подстанцинууд баригдаhан байна.

ГРЭС-эй талмай дээрэ гол корпус, хаалта болон бусад хэдэн арбаад орёо нарин барилганууд бодхогдоо, технологическа ба элшэ хүсэнэй түхеэрэлгэнүүд баригдаа.

Инженерно-техническэ олон шэнэ зүйлнүүдые нэбтэрүүлhэнэй, иимэрхүү барилганuудта бии болоhон дүй дүршэл хэрэглэhэнэй ашаар богони болзорто барилга-хабсаралгын ехэ хүдэлмэри хэгдээ юм. Барилгашад болон түхеэрэлгэhүүдээр хангагшадай хоорондо «Хүдэлмэришэнэй эстафетын» гуримаар дэлгэрhэн мүрысөөн ашатай туhатай байгаа. Оронoй бүхы заха булангүудhаа графигай ёhоор материалнууд болон техникэ эльгээгдэжэ байгаа.

Нерюнгриин ГРЭС-ые дүй дүршэлтэй барилгашад бодхооно. Братска, Вилюйскэ, Колымагай, Усть-Илимэй гидростанцинуудые бариhан хүнүүд тэдэнэй дунда үсөөн бэшэ. 50-яад үндэhэ яhанай түлөөлэгшэд эндэ хүдэлдэг.

ХОТО, ХҮДӨӨГЭЙ hОНИН

МУЗЕЙНҮҮД ЭМХИДХЭГДЭНЭ

Хүн зониие түрэл хизаар нютагтаа дуратайгаар хүмүүжүүлгэдэ музейнүүд ехэ үүргэ дүүргэдэг гэшэ. Буряадай нэгэдэмэл музейн хүдэлмэрилэгшэд республикын районуудай ажахынуудай, предприяти болон эмхи зургаануудай дэргэдэ музейнүүдые байгуулха хэрэгтэ онсо анхарадаг юм. Нэгэ хэды жэшээ дурдая. Зэдын комбинатада предприятиин хүгжэлтын түүхэ, ажалай түрүүшүүл тухай ехэ материал суглуулагдаад байна. Энэнэй үндэhөөр музей нээгдэг. Буряадай мебельно-модо болбосоруулгын комбинатада музей нээгдэхээр бэлдэгдэнэ. Эндэ Ф. И. Абросов ехэ оролдолго гаргажа, гол шухала материалнуудыень суглуулжа, шэмэглэн гоёолгын хүдэлмэри ябуулжа байнхай.

«Техническэ мэргэжэлэй hуралсалай музей» республикадамнай үнгэрhэн жэлдэ Улаан-Үдын 13-дахи ГПТУ-гэй баазада эмхидхэгдээ юм. Буряадай АССР-эй 60 жэлэй ойдо зорюулан нээгдэhэн энэ музей соо hонирхолтой, хүн зоной анхарал татамаар экспонадууд олон. Улаан-Үдын авиазаводой музейе нээлгэдэ В. А. Кобылкиной болон Н. И. Пилсуевагай хубита ехэ.

Гэхэтэй хамта манай хүдэлмэрилэгшэд hургуулинуудта методическа туhамжа үзүүлдэг. Жэшээлхэдэ, 46-дахи hургуулида үхибүүдые гоё hайханда дуратайгаар хүмүүжүүлгэдэ онсо анхарал хандуулагдадаг юм. Тиимэhээ эндэхи кабинедүүдые шэмэглэн гоёолгодо хабаадаhан байнабди.

Булэг хүдэлмэрилэгшэдэмнай Хяагтын районой Шарагол хүрэжэ, Буряадай түрүүшын революционер Ц. Ранжуровай түрэhөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдаhан музей нээлгые хүтэлбэрилээ. Революционерэй түрэhэн нютагта байгша оной апрель hарада научно-практическа конференци болохо юм. Тэрэшэлэн Хэжэнгэ hууриhада, Хурамхаанай районой Уланхаанай совхоздо ажахынуудай хүгжэлтые харуулhан музейнүүд нээгдэхээр бэлдэгдэнэ.

И. КЛИНОВСКАЯ,
Буряадай нэгэдэмэл музейн таhагые даагша.

АМГАЛАН БАЙДАЛАЙ ТҮЛӨӨ

Шэнэ-Бэрээнэй авто-заhабарилгын гол заводой 1500 хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад hаяхан декабрь hарада үнгэргэгдэhэн субботникто эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, олоной мүнгэеэ Эб найрамдалай жасада оруулhан байна. Заводой коллектив газар дэлхэй дээрэ амгалан байдалые сахихын ядерна аюулые сарахын түлөө дэлгэрhэн олониитын хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр оронхой. Жэшээлхэдэ, авто-заhабарилагшад гансал үнгэрhэн жэлдэ ажалайнгаа хэдэн үдэрэй салин хүлhые Эб найрамдалай жасада дамжуулhан юм. Гансал декабрь hарада дайн дажарые зайсуулха хэрэгтэ тэдэнэр 16 мянган түхэриг эльгээбэ.

Ингэжэ Шэнэ-Бэрээнэйхид дэмбэрэлтэй hайхан хэрэг бүтээжэ байнхай.

Л. ВИЛЬМОВА.

Улаан-Үдэ хотын ажалшад Дээдэ-Онгостойдо, мүн Үдын эрьедэхи санашадай баазада амаралтынгаа үдэрнүүдые үнгэргэдэг. Үбэлэй ой соо агаарынь сэлгеэн, дуулим даа. Оёдолой «Туяана» нэгэдэлэй, геологоуправлениин, медицинын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой, шэлэй заводой түлөөлэгшэд амаралтада эдэбхитэйгээр гарана. «Спартак» бүлгэмэй hуралсалай-спортивна таhагые даагша А. М. Кизеев, инструктор А. М. Овчинников гэгшэд физкультурын коллективүүдэй дунда үбэлэй спартакиада үнгэргэлгые урагшатайгаар хүтэлбэрилнэ.

Гэхэтэй хамта хотын дээдэ ба тусхай дунда hуралсалай эмхи зургаануудай студентнэр, hурагшад санашадай баазада физкультурын хэшээлнүүдые үнгэргэдэг юм. Жэшээлхэдэ, багшанарай институдай, хэлхээ холбооной электротехникумэй, лесотехникумэй студентнэр, 2-дохи, 4-дэхи hургуулинуудай hурагшад эндэ үнгэргэгдэhэн мүрысөөнүүдтэ хабаадана, санаар hолжорон наадажа, бэе тамираа бэхижүүлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шэлэй заводой хүдэлмэрилэгшэд Дээдэ-Онгостойн сэнгэлигтэ.

П. БУРМАКИНАЙ фототекст.

ФЕСТИВАЛЬДА ХАБААДАБА

Сибиририн болон Алас-Дурна зүгэй hалбаран хүгжэлгэдэ зорюулагдаhан театрнуудай бүхэроссин фестиваль Эрхүү хотодо боложо үнгэрбэ. Тус фестивальда бүхыдөө 22 драматическа театр хабаадажа, совет уран зохёолшодой Сибирь тухай бэшэhэн 27 зүжэг харагшадай болон театр шэнжэлэгшэдэй анхаралда дурадхаба. Театрнуудай энэ ехэ hайндэрые РСФСР-эй Соёлой министерство, Бүхэроссин театральна бүлгэм, РСФСР-эй Уран зохёолшодой болон Композиторнуудай холбоонууд хамта эмхидхэhэн байгаа.

Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ Буряад драмын академическэ театрай коллектив мэдээжэ совет драматург А. Арбузовай «Иркутская история» гэhэн зүжэгые харуулhан байна. Энэ зүжэгые театрай ахамад режиссёр В. И. Кондратьев удха түгэлдэрөөр найруулан табяа hэн.

Б. ДОРЖИЕВА.

ЭРХИМ КИНОМЕХАНИК

Үнгэрэгшэ жэлэй социалис мүрысөөнэй дүнгүүдээр Бэшүүрэй киносетиин хүдэлмэрилэгшэдэй дунда Булюутайн киномеханик Иван Геннадьевич Гордеев районой эрхим киномеханик гэжэ элирүүлэгдэбэ. Тэрэ жэлэйнгээ гүсэбтэ даабариие 136,6 процент бэелүүлhэн байна.

Һара бүриингөө даабариие үлүүлэн дүүргэдэг Слободагай киномеханик Валентина Георгиевна Панькова, Бага-Куналейhээ Валентин Анатольевич Кауров гэгшэд социалис мүрысөөндэ шалгарагшадай тоодо оробо.

Н. МИТЫПОВА.

УУЛЗАТАРАА БАЯРТАЙ!

Венгер эстрадын артистнартай улаан-үдынхид түрүүшынхиеэ уулзана бэшэ. Тиимэшье үни бэшэ мэдээжэ дуушан Кати Ковач түрүүтэй «Универсал» ансамблинхид Улаан-Үдэдэмнай ерээд ошоо hэн. Харин мүнөө «Мото-рок» бүлэгэйхид республикымнай ниислэлдэ айлшаар бууба. Тус коллективэй уран hайханай хүтэлбэрилэгшэ ФЕРЕНЦ ДЕМИН гэгшэтэй газетымнай штатнабэшэ корреспондент А. ЧЕПАКИН уулзажа, ансамблиинхидай зохёохы ажалаар hонирхоhон байна. Ансамблиие хүтэлбэрилэгшын хөөрөөе уншагшадай анхаралда толилнобди.

— Ансамбль боложо нэгэдэhэнhээ хойшо хилын саагуурхи гастрольдо ехэнхи сагаа үнгэргэhэн байхабди. Зүгөөр Советскэ Союзда анха түрүүшынхиеэ ерэбэбди. Румыни, Югослави, ГДР, Англи, Испани оронуудhаа эхилээд, Япон, США хүрэтэр хэдэн гүрэнүүдээр аяншалжа, тоогүй олон нүхэдтэй болоhондоо золтойбди.

Ансамбльнай «Мото-рок» гэжэ ямаршьеб нэгэ «техническэ» шэнжэтэй нэрэтэйшье hаа, ехэнхидээ ирагуу аялгатай хүгжэм гүйсэдхэдэг юм. Байгаалиин, инаг дуранай hайханиие магтаhан дуунуудые т н дуратайгаар гүйсэдхэдэгбди. Эб найрамдалай, амгалан байдалай түлөө тэмсэлдэ уряалhан дуунууд репертуартамнай илангаяа олон. Һүүлэй үедэ энэ темэдэ анхаралаа бүришье ехээр хандуулдаг болонхойбди. Дайнай аюулай дэбэргэгдэжэ байhан үе сагта эб найрамдалай түлөө хүн бүхэн тэмсэхэ уялгатай гэжэ hанадаг зомди.

Ехэнхи сагаа гастрольдо ябажа үнгэргэнэбди гэжэ эндэ хэлээ hэм. Бишыхаашье сүлөө оробол, хүн бүхэмнай өөрынгөө дуратай хэрэгые хэжэ захалдаг. Жэшээлбэл, би теннис наадажа ородогби. Хэрпол Шандорнай каратегээр бэеэ hоридог. Харин Янош Мейнхарт нүхэрнай бишыхан хөөрхэн басагандаа сүлөөтэй сагаа бултыень зорюулдаг. Энээнэйнгээ хажуугаар хүгжэм дуунуудые зохёожо үрдихэмнай шухала байдаг...

Танай hайхан хотодо концертнүүдээ харуулха үедөө харагшадтайтнай нүхэсэхэ хүсэлтэйбди. Хаанашье хадаа залуушуул адлихан лэ хүсэл эрмэлзэлтэй ажаhуудаг ха юм. Үүлэгүй сэнхир тэнгэри доро, үргэн hайхан дэлхэй дээрэ амгалан ажаhуухые бүгэдэ хүсэнэбди. Эдэ уулзалгануудаймнай ашаар совет, венгер залуушуулай хани барисаан улам бэхижэжэ байг лэ гэжэ хэлэхэ дуран хүрэнэ. Дахин уулзатараа баяртай, нүхэд!

ХҮҮГЭДЭЙ БИБЛИОТЕКЭДЭ

Таловка станцидахи хүүгэдэй библиотекэ тээшэ үхибүүдэй зүргэ таhалдадаггүй. Библиотекые даагша В. Г. Селиванова урин налгай зантай, хүдэлмэреэ hайса мэдэхэ хүн юм. Мүнөө 4,5 мянган номтой энэ библиотекын эдир уншагшадай тоо 750-да хүрэнхэй. Таловка станциин, Юговой, Троицкиин, «Ильинкинский» совхозой отделениин хүдэлмэришэдэй үхибүүд эндэ ябажа, номуудтай «ханилдаг». Жэлэй туршада библиотекын бэелүүлhэн түсэбые абаад харабал, 1983 ондо hурагшадта 25000 дахин ном үгтэhэн байха юм.

Библиотекэ соо аятай hаруул, номууд тусхай гуримаар табяатай. «Поэзи сэдьхэлыемни хүлгүүлнэ», «Физикэ, шамтай танилсахада» гэхэ мэтэ юрэ бусын гаршагуудта анхараад, номуудые шэлэн абахада, удаан саг хэрэггүй.

—Эгээл эдэбхитэйшүүлни гэхэдэ, Таловкын hургуулиин 3-дахи классайхид мүн. Эдэнэр hургуулида ороодүй үхибүүдтэй уулзалгануудые үнгэргэдэг. Жэшээлхэдэ, Оля Хаханова, Лена, Наташа, Аня Алимасованууд, Сергей Шиханов, Виталий Федотов болон бусад болоно. Элдэб выставкэ, номой булан шэмэглэн гоёолгодо туhалдаг,— гэжэ библиотекые даагша В. Г. Селиванова хөөрөө hэн.

Ю. ГУТОРОВ.
Прибайкалиин район.

ЭДЭБХИТЭЙ ПИОНЕРНҮҮД

Бүхэсоюзна пионерскэ организацида В. И. Ленинэй нэрын олгогдоhоор 60 жэлэй ойдо зорюулагдаhан сбор Улаан-Үдын 2-дохи дунда hургуулида үнгэргэгдэбэ. Энэ hургуулида анхан пионервожатаар хүдэлhэн Е. И. Левицкая, ВЛКСМ-эй Советскэ райкомой секретарь А. А. Буркина, Советскэ районой пионернүүдэй байшангай методист Г. Н. Брянская гэгшэд слёдто хабаадалсажа, hурагшадай урда үгэ хэлээ. Отряд бүхэн өөhэд өөhэдынгөө hайшаалта хэрэгүүд, hуралсал тухай олоной урда элидхэhэн, Буряадай комсомолой 60 жэлэй ойе угтуулан ямар хүдэлмэриин ябуулагдажа байhан тухай тоосоhон байна. Һургуулиин ахалагша пионервожата О. В. Гареева дружинын хүдэлмэри тухай хөөрэхэдөө, хоёрдохи hурагша бүхэн гансал «hайн» ба «эрхим» гэhэн сэгнэлтэнүүдые абадаг, бүхы пионернүүд арга шадабариингаа талаар элдэб кружогуудта ябадаг, эрдэм шэнжэлгын хүдэлмэридэ хабаададаг гэжэ онсолон тэмдэглэбэ. Районой, городой hургуулинуудай дунда мэдээжэ болоhон эндэхи агитбригадын гэшүүд сугларагшадай урма бадаруулмаар концерт табяа.

Юрэдөө, энэ hургуулиин пионернүүд hуралсалайшье талаараа, ниитын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаададагаараа шалгардаг юм. Эндэ бальна хатарта дуратайшуул олон.

— Энэ кружогто 16 хүн класс бүхэнhөө ябадаг. Классhаа гадуур хүдэлмэри эмхидхэгшэ Агнесса Яковлевна Попковагай хубита эндэ ехэ. Нэгэдэхеэр, тэрэ hурагшадые олоор хабаадуулжа шадаа, хоёрдохёор, пионер-инструкторнуудтай юм. Жэшээлхэдэ, эхин класста hураха hаа хатарта дурлаhан Ольга Крохичева, Женя Коргин, Олег Корытов, Люда Мигунова гэгшэд мүнөө багашуулые хатарта hургахада туhална,—гэжэ ахалагша пионервожата Ольга Гареева мэдүүлээ hэн.

Мүнөө «Эдир антифашистын үдэрые» угтуулан, hургуулида бэлэдхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулагдана. 3-дахи классуудай эгээл эрхим hурагшад энэ үедэ пионертэ абтахаар бэеэ зэhэнэ. 7-дохи классай hурагшад, октябрятануудай бүлэгүүдэй вожатанар Ира Имакова, Таня Домышева багашуулай энэ hайндэртэ бэлдэхэдэнь туhалжа байнхай. Эдир герой-пионернүүдэй баатаршалгын үльгэр жэшээ дээрэ пионернүүдые хүмүүжүүлгын долоон хоног февралиин 1-hээ эхилхэ. Энэ долоон хоногто hурагшадай шефүүд— судна бүтээлгын заводой хүдэлмэришэд хабаадалсаха, багашуулай пионертэ абтахадань дүрэ зурагуудынь буулгаха юм.

Г. ТУРТУЕВА.

Эб найрамдалай жасада

Техническэ мэргэжэлэй hуралсалай «Сибирские узоры» гэhэн ансамбль бэлиг шадабаряараа гансашье манай орон дотор бэшэ, мүн хилын саагуур мэдээжэ болонхой. Эдэнэр Кубын, ГДР-эй, Чехословакиин харагшадай нэрьемэ альга ташалганда хүртэhэн байха юм.

Суда гараhан энэ ансамблиие Бэшүүрэй районой ажалшад hая хани халуунаар угтан абаба. «Рассвет», Калининай нэрэмжэтэ колхозуудай, «Сибирь» совхозой, районой түбэй ажалшад уран бэлигтэнэй аялга дуунуудые шагнажа, сэдьхэлээ ханаа гээд тэмдэглэлтэй. Юуб гэхэдэ, ансамблиинхидай үнэн зүрхэнэй оролдолго илангаяа hайшаагдаа бшуу. Дуушан А. Ильинэй, «Хуhахан» гэhэн дуушадай бүлэгэй, хатарай коллективэй бэлиг шадабариие hайшааhан бэшүүрэйхид артистнуудта баяр баясхалан хүргөө.

Районой соёлой байшанда табиhан концертын үедэ суглаhан мүнгэ зөөриеэ Эб найрамдалай совет жасада зорюулхамнай, гэжэ ансамблиин түлөөлэгшэд мэдүүлээ.

Л. ЛУГОВСКОЙ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. КПСС-эй ЦК-гай Политбюродо. «Урдамнай — шэнэ зорилгонууд». — ТАСС-ай мэдээсэл.

Хоёрдохи хуудаhанда. «Малай үбэлжэлгэдэ — комсомолшуудай хубита» —С. Данзановай статья.

Гурбадахи хуудаhанда. «Нева дээрэхи хэрэмые хамгаалагшадай баатаршалга» — ТАСС-ай материал.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. «Барыкинода болоhон уулзалга» — мэдээсэл.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Январиин 30-hаа февралиин 4 хүрэтэр

ПОНЕДЕЛЬНИК, 30

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — Онтохондо айлшаар. «Маугли». 10.55—Кубанска хасагуудай гүрэнэй хоор дуулана. 11.55 — «Мэдээжэ аад, юрэ бусын юумэн». 12.55 — hүүлэй hонин. 15.15—hүүлэи hонин. 15.35 — «Хүдөөгэй hонин» — баримтата фильмүүд. 16.05—татарай АССР-эй арадай артист Г. Ильясов дуулана. 16.25 — «Эжын hургуули». 17.00 — «Дохёогоо үгыт, горнистнар!».

Улаан-Үдэ. 17.40 — «Саяан» — хүдөөгэй ажалшад тухай дамжуулга. 18.00 — **«hунгалтаhаа hунгалта хүрэтэр».** 18.30 — «Байгал». 18.40 — «Товарищ песня» — телевизионно фестиваль. 19.30 — «Зүүн Сибирь» — киножурнал.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00 — «Байгал».

Москва. 20.20 — «Хозяйка детского дома» — уран hайханай телефильм. (1-дэхи сери). 22.00—«Время». 22.35 — «Хозяйка детского дома» (2-дохи сери). 00.15—«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15—«Найди свою высоту» — баримтата фильм. 9.35, 10.35—А. С. Пушкин. «Евгений Онегин» 8 класс. 10.05 — Ород хэлэн. 11.05 — «Булган ямар үнгэтэйб?» — эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 11.35, 12.45 — Түүхэ. 6 класс. Ян Гус. 12.05—«Эрдэм ба ажабайдал». 13.10—«Гоё hайханда дуратайгаар хүмүүжүүлгэ». «Хүн ба зөөри». 13.40—Физикэ. 9 класс. «Электролиз». 14.10 — «Багшада — хүгжэмэй хэшээл». 3-дахи класс. (3-дахи дамжуулга). (Гурбадахи четвертиин түгэсхэлэй хэшээл). 15.05 — «Дайте мне точку опоры...» (2-дохи дамжуулга). 15.35 — Ю. Олешиин зохёохы ажал. 16.20—hүүлэй hонин. 16.25 — 17.40—Забhарлалга.

ВТОРНИК, 31

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.50—«Машенька и медведь», «Раз-горох, два-горох», «День рождения бабушки» — мультфильмнүүд. 10.30 — «Хозяйка детского дома» — уран hайханай телефильм. (1, 2 сери). 13.45 — hүүлэй hонин. 15.15 — hүүлэй hонин. 15.35— **«Табан жэлэй түсэб—хүн бүхэнэй хэрэг»** — баримтата фильм. 16.30 — hурагшад—концертын залда. 17.25—«Манай корреспондентнүүд хөөрэнэ». 17.50 — «СССР-эй арадуудай дуунууд ба хатарнууд». 18.20 — «Москва соогуур аяншалга. Ленинскэ проспект» — баримтата телефильм.

Улаан-Үдэ. 18.40 — «Байгал». 18.50 — «Саяан». Хүдөөгэй ажалшад тухай дамжуулга. 19.20 — «Байгал».

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ». 20.00—«hунгалтые угтуулан».

Улаан-Үдэ. 20.10 — «Арадай хиналтын экран».

Москва. 20.40 — «Богач, бедняк...»—И. Шоугай романаар найруулан табигдаhан уран hайханай дүрбэн серитэй телефильмын 1-дэхи сери. 22.00 — «Время». 22.35— — «Валерий Чкаловай ажабайдалhаа 10 жэл» — баримтата телефильм. 23.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — «Гамлет из Камо»—баримтата телефильм. 9.35, 10.35 — Түүхэ. 5 класс. «Эртэ урдын сагай Грециин театр». 10.05, 14.30— Француз хэлэн. (2-дохи жэлээ hурагшадта). 11.05 — ПТУ-гай hурагшадта. «Гоё hайханда дуратайгаар хүмүүжүүлгэ». Драматург В. Розовтой уулзалга. (1-дэхи дамжуулга). 11.35 —«АБВГдейка». 12.30 — «Шатарай hургуули». 13.00 — В. Маяковский. «Мое открытие Америки». 13.30 — Географи. 5 класс. «Мүрэнүүд ба нуурнууд». 14.00 — Хүгжэм. 7-дохи класс. «Хари гүрэнүүдэй композиторнуудай зохёон байгуулхы ажалда арадай аялгануудай үүргэ». 15.00 — «Түүхын хуудаhанууд». 15.40— «...Энэ ехэ хүсэнэй хубинь гээшэб». (Ленинэй уряалаар партида оролгын 60 жэлэй ойдо). П. Д. Коринай уран зурагай искусство. 16.25 —

ФЕВРАЛИИН 1. СРЕДА

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — hурагшад концертын заалда». 10.45 — «Богач, бедняк...». — 4 серитэй уран hайханай телефильм. (1-дэхи сери). 12.00 — «Аяншалагшадай клуб». 13.00 — hүүлэй hонин. 15.15 — hүүлэй hонин. 15.35 — «80-яад онуудай коммунистнууд» — баримтата фильмүүд. 16.20 — Венгриин фольклорно коллективүүдэй концерт. 16.45—«Знание»—сила» — тележурнал. 17.35 — Бүхэсоюзна уласхоорондын конкурснуудай лауреат А. Цыганков наадана. (домбра). 18.00 —«Ажал хэрэгээрээ туршалга». Советскэ Союзай Герой А. Матросовой баатаршалга тухай телеочерк.

Улаан-Үдэ. 18.45 — «На суровой земле». (2-дохи дамжуулга). 19.20—«Байгал».

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00 — «Байгал». **Москва.** 20.10—«Мүнөө үеын дэлхэй ба хүдэлмэришэдэй хүдэлөөн». 20.45 —«Богач, бедняк...»—уран hайханай телефильм (2-дохи сери). 22.00 — «Время». 22.35 — Боксоор СССР-эй, США-гай суглуулагдамал командануудай уласхоорондын уулзалга. 23.45— «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 24.00 — «Долоон хоногой спорт».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — «Амжалтын эхин» — баримтата телефильм. 9.35 — Географи. 7 класс. «Карпадууд, Крым, Кавказ». 10.05—Немец хэлэн. (1-дэхи жэлээ hурагшадта). 10.35 —Географи. 7 класс. «Карпадууд. Крым. Кавказ». (дабталга). 11.05 — «ГПТУ-гай hурагшадта». Физикэ. «Электрический ток в газах и вакуумах». 11.35 — Түүхэ. 9 класс. В. И. Ленин. Апрельскэ тезисүүд». 12.05 — «Гэр бүлэ ба hургуули»—тележурнал. 12.35 — Түүхэ. 9 класс. В. И. Ленин. «Апрельскэ тезисүүд» (дабталга). 13.05—А. П. Гайдар «Школа» 6 класс. 13.35—Немец хэлэн. (1-дэхи жэлээ hурагшадта) (дабталга). 14.05— Ботаника. Шэлбэhэтэ модод. 14.25—«Та хуули мэдэхэ гүт?». Социалис ёhо гурим тухай. 15.10 — «XVIII зуун жэлэй ородой искусство». Уран зураг. 15.45 — Ф. М. Достоевскиин «Преступление и наказание» романай хуудаhануудаар. 16.25 — hүүлэй hонин.

ЧЕТВЕРГ, 2

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55— Дамжуулгын программа. 9.00 —«Время». 9.40— Үглөөнэй гимнастика. 9.55—Уласхоорондын конкурсын лауреат Л. Курдюмова дуулана. 10.20— Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 11.00— «Богач, бедняк...» —4 серитэй уран hайханай телефильм. (2-дохи сери). 12.15— Евгений Нестеренкын искусство. 13.15 —hүүлэй hонин. 15.15— hүүлэй hонин. 15.35— Социалис оронуудай баримтата фильмүүд. 16.15 — «Эдиршүүлэй творчество». 16.40—«Шри-Ланка —гайхамшагта олтирог»— киноочерк. 17.05 — Мультфильмнүүд. 17.15— «Гүрэнэй хэрэгүүд — арадай хэрэгүүд». «Депутат булта юумэнэй түлөө харюусалгатай». 17.45— Д. Д. Шостакович. «Струнный квартет № 3».

Улаан-Үдэ. 18.25 — «Байгал». 18.35 — Уласхоорондын шэнжэлэл. 18.50— «На суровой земле». (3-дахи дамжуулга). 19.20 — «Байгал»

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ». 20.00.— **Олон түмэнэй Ленинскэ университет.** «Социалис экономикые хүтэлбэрилгэ». 20.35— «Богач, бедняк»— 4 серитэй уран hайханай телефильм (3 сери). 22.00—Время». 22.35 —«Невскэ хэрэм»— хүгжэмтэ дамжуулга. 23.45— «Мүнөөдэр— түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва 8.55— Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — «Огонь для нас» — эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 9.35— Юрэнхы биологи. 10 класс. «Хромосомная теория наследственности. Генетика пола». 10.05— Испан хэлэн. 10.35— Юрэнхы биологи. 10 класс (дабталга). 11.05 —К. Кулиевай поэзи. 11.35— Зоологи. 7 класс. «Сезонные явления в жизни птиц». 12.00 —«Эжын hургуули». 12.30 — «Дизайнеры» — эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 12.45— Зоологи. 7 класс (дабталга). 13.10 —Природоведени. 3 класс. «Хойто зүгэй байгаали». 13.30 —Л. Н. Толстой. «После бала». 14.00— Испан хэлэн (дабталга). 14.30— Я. Гашегай ажабайдал, творчество тухай. 15.05— Пропавшая экспедиция» — уран hайханай фильм. 16.10— hүүлэй hонин. 16.15, 18.25 — Забhарлалга.

Москва 18.25— «Шатарай hургуули». Белая ладья. 18.55

ПЯТНИЦА, 3.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55— Дамжуулгын программа. 9.00—« Время». 9.40— Үглөөнэй гимнастика. 9.55— «Компрессор» заводой орденой дүүрэн кавалер В. А. токарь Ажалай Алдар Солын Луневтой hурагшадай уулзалга. 10.30— П. И. Чайковскиин «Серенада для струнного оркестра». 11.05— «Богач, бедняк...»— уран hайханай телефильм (3-дахи сери). 13.00— hүүлэй hонин. 15.15— hүүлэй hонин. 15.35 — «Наследники традиций»— баримтата фильмүүд. 16.10— А. Яшинай зохёолнуудаар. 17.00—Кубын артистнуудай концерт. 17.35 — Ород хэлэн. 18.05— «Москва шадарай хүдөө нютагуудай мүнөөдэр ба ерээдүй».

Улаан-Үдэ. 18.35— «Байгал».

Москва. 18.50— «Онтохондо айлшаар», «Маугли» — мультфильм (4—5 сери).

Улаан-Үдэ. 19.30— «Байгал».

Москва. 19.45— «Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ». 20.00— «hунгалтые угтуулан».

Улаан-Үдэ. 20.15— «Дуунтай уулзалга» (буряадаар).

Москва. 20.45— «Богач, бедняк...»— уран hайханай телефильм. (4-дэхи сери). 22.00— «Время». 22.35— «Табан забhарлалгатай зургаан хэшээл» —баримтата телефильм. Багшын мэргэжэл тухай. 23.45— «Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ». 24.00— Хилын саанахи эстрадын аялганууд».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55— Дамжуулгын программа. 9.00— Үглөөнэй гимнастика. 9.15— «Спартак Калачев зурана» —баримтата телефильм. 9.35— М. Ю. Лермонтов. «Бородино». 4 класс. 10.00— «И музыка льдин»— эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 10.10— Англи хэлэн. 1-дэхи жэлээ hурагшадта (дабталга). 10.40— М. Ю. Лермонтов «Бородино». 4 класс. 1-дэхи жэлээ hурагшадта (дабталга). 11.05— ПТУ-гай hурагшадта. Юрэнхы биологи. 11.35— Түүхэ. 7 класс. Степан Разинай ударидалга доро болоhон дайн. 12.05— Шинии ленинскэ библиотекэ. «Американ хүдэлмэришэдтэ бэшэг». 12.40 —Түүхэ. 7 класс. (дабталга). 13.10— Жюль Верн. Ажабайдалай, зохёохы ажалай шатанууд. 13.55— Англи хэлэн. 1-дэхи жэлээ hурагшадта (дабталга). 14.25— «Драматурги ба театр». Г. Ибсен. 15.15— «Теберда, үзэсхэлэн гоё газар» — эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 15.35— И. Гайднай творчество. 16.20— hүүлэй hонин. 16.25— 18.35— Забhарлалга.

Москва. 18.35— «Ой модоной комплексын асуудалнууд». СССР-эй Верховно Соведэй

СУББОТО, 4.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55— Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.40— Үглөөнэй гимнастика. 9.55— Д. Кабалевскиин виолончель ба фортепианын соната. 10.25— «Спортлотогой» 5-дахи тираж. 10.35— «Богач, бедняк...»— уран hайханай телефильм. (4 сери). 11.45 — «Федотовой отогой нюусанууд». «Агуухэ шэнжэлгэнүүдэй мүрөөр» гэhэн циклhээ баримтата телефильм. 12.45— «Уран зураашад тухай» РСФСР-эй арадай уран зурааша Б. Щербаков. 13.10 — «Хамтадаа —эбтэй зэтэй бүлэ». 13.40— «Дархан»— «hонирхолтой намтартай хүнүүд» гэhэн циклhээ баримтата фильм. 14.10— «Гэр бүлэ ба hургуули». Һургуулиие шэнэдхэн хубилгаха тухай КПСС-эй ЦК-гай проектые зүбшэн хэлсэнэбди» гэhэн тележурнал. 14.40— «Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ». 14.55—15.10— Забhарлалга. 15.10 —«Хүн. Газар. Юртэмсэ». 15.55 — Үхибүүдтэ — фильм «Толя Клюквинэй ушаралта ябадалнууд». 17.00— «Хани барисаан» тележурнал. 17.30 — Концерт. 17.55 — «Кто получит приз». «Наш друг Пиши-Читай», «Жирафа и очки» — мультфильмнүүд. 18.25 — Политическэ шэнжэлэгшэ Л. А. Вознесенскиин хөөрөөн. 18.55 — «Товарищ песня» гэhэн бүхэсоюзна телеконкурс. Краснодарhаа дамжуулга. 19.35 — «Ан амитадай байдал». 20.35 — «Валерий Чкалов» уран hайханай фильм. 22.00 — «Время». 22.35 — Кинопанорама.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — «Элүүр энхэ байха гээ hаа!» 9.30 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 10.00 — Баримтата фильмүүд. 10.35 — Телевидениин Латвиин студиин программа. 11.35 — «Советская Россия» — газетын шанда хүртэхын түлөө бүмбэгэтэй хоккейгээр уласхоорондын турнир. СССР-эй Норвегиин суглуулагдамал командануудай уулзалгын 2-дохи тайм. 12.20— М. Мунтян дуулана. 12.45 — В. Гусев. «Москвагай хабар»— Ленсоведэй нэрэмжэтэ Ленинградай гүрэнэй театрай фильм-зүжэг. 14.30 — Крыловай басниуд ба шог ёгто дуунууд». 15.35— «Гуримhаа ондоогоор» — баримтата телефильм.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ. ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор—2-50-96, приемная—2-54-54, зам. редактора — 2-68-08, зам. редактора — 2-62-62 отв. секретарь—2-50-52 секретариат 2-66-76, отделы: партийной жизни—2-34-05, пропаганды—2-56-23 промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства—2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта—2-69-58, культуры и школ—2-60-21, 2-57-63 информации—2-60-91, переводов—2-54-93, писем и селькоров—2-67-81, корректорская—2-33-61 выпускающие—2-35-95, отдел объявлений—2-65-54.

Республиканская типография ... ственного комитета Бурятской ... делам издательств, полиграфии ... ной торговли г. Улан-Удэ, ул. Л... Н-0232. Заказ № 24. Индекс...